

429

Ал-Вави الوحي

Кеңири көлөмдүү фикирий-сакафий журнал

Отуз алтынчы жыл чыгышы, шаввал 1443-х. – май 2022-м.

Американын бир уюлдуу дүйнө саясатын сактап калуу аракеттери...
Украина мунун үлгүсү!

Уламалар
жакшы болсо
Уммат да
жакшы болот

33

Сахаба
Тулайб ибн
Умайр رحمة الله عليه

65

Индияда
мусулмандарды
тукум курут
кылуу долбоору
ишке
түшүрүлүүдө

67

429

Отуз алтынчы
жыл чыгышы,
шаввал 1443х,
май 2022м

НУСКА БААСЫ

Ливан 1000 лира
Яман 30 риял
Түркия 1 доллар
Пакистан 1 доллар
Австралия 2,5 доллар
Америка 2,5 доллар
Канада 2,5 доллар
Германия 2,5 евро
Швеция 15 крон
Бельгия 1 евро
Британия 1 евро
Швейцария 2 франк
Австрия 1 евро
Дания 15 крон

Үшүл санда

- *Ал-Ваъй сөзү:* Американын бир уюлдуу дүйнө саясатын сактап калуу аракеттери... Украина муну үлгүсү!..... 3
- Америка менен Кытай ортосундагы тирешүү үлкөн трагедияга алып келиши мүмкүн жана келечек Исламдыкы болот..... 11
- Эрдаган – Америкага малай, Ислам жана мусулмандарга саткын, биринчи даражадагы илманий.. 20
- Уламалар жакшы болсо Уммат да жакшы болот 33
- Париж акыйкаттары – Иблис чакырыктары (Рифаъа ат-Тахавийдин «Париждин абалы жөнүндө мусаапырдын баяны» аттуу китебине жооп) 44
- *Аалам мусулмандарынын кабарлары* 46
- *Куръани Карим сабагында* 54
- *Бейиш бактары:* Кыяматка чейин диндин кайрадан тургузулушу, үстөм болушу жана ага нусрат берилиши тууралуу башарат кылган хадистер (2)..... 60
- Сахаба Тулайб ибн Умайр 65
- *Соңку сөз:* Индияда мусулмандарды тукум курут кылуу долбоору ишке түшүрүлүүдө..... 67
- Париж мечитинин имамы: Шайлоодо оңчул талапкерлер Исламды жана мусулмандарды сынга алууда атандашууда..... 68

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

АМЕРИКАНЫН БИР УЮЛДУУ ДҮЙНӨ САЯСАТЫН САКТАП КАЛУУ АРАКЕТТЕРИ... УКРАИНА МУНУН ҮЛГҮСҮ!

Хамд Табийб – Байт ул-Макдис

Бүгүнкү күндө Украинада болуп жаткан окуялар – эл аралык күрөштүн бир көрүнүшү. Жакынкы келечекте Тайванда, Түндүк Кореяда, же болбосо Орусия саясатына көз каранды болгон кээбир өлкөлөрдө дагы мына ушундай окуялар жүз бериши ыктымал. Акыйкатта, мындай жаңжалдар жана окуялар ири державалар ортосундагы үстөмдүк, жетекчилик жана таасир талашуу үчүн алып барылуучу эл аралык күрөштөр менен тыгыз байланышкан. Бул сыяктуу жаңжалдар Украина менен же жакынкы келечекте жүз бериши ыктымал болгон өлкөлөр менен гана чектелип калбайт. Анткени, мындай окуялар үлкөн эл аралык максаттарга т.а. ири мамлекеттердин түзүлүшүнө жана эл аралык позициясына жараша уланып тура берет.

Бүгүнкү күндө Америка өзүнүн саясий, экономикалык, аскердик күч-кубатын жана салмагын колдонуу менен бир уюлдуу дүйнө саясатын сактап калууга аракет кылууда. Ошол эле учурда, башка мамлекеттер дагы саясий, экономикалык жана аскердик үстөмдүккө жетүүдө Америка менен атаандашып жатышат. Ошондуктан, бул окуяларды туура түшүнүү үчүн эл аралык абалдын маанисин жана анын бүгүнкү күндөгү, өзгөчө Советтер Союзу кулагандан кийинки абалын кылдат үйрөнүп чыгышыбыз зарыл.

Эл аралык абал дегенде биз дүйнөдөгү биринчи мамлекетти жана ага атаандаш болуп жаткан мамлекеттерди назарда тутуудабыз. Бул маселе эл аралык мамилелердин түзүлүшүнө жана ал мамилелерге таасир этүүчү өлкөлөргө түздөн түз байланышат. Демек, эл аралык абалды түшүнүү үчүн эл аралык саясатта активдүү болуп турган мамлекеттердин позициясын, алардын бири-бири менен болгон мамилелерин, долбоорлорун жана биринчиликти сактоо үчүн же биринчиликке атаандашуу үчүн жүргүзүп жаткан саясий иш-аракеттерин түшүнө билүүбүз зарыл.

Андан тышкары, мына ушул эл аралык саясаттагы активдүү мамлекеттердин өздөрүнө көз каранды болгон, же өнөктөш болгон, же дагы башка ушул сыяктуу мамлекеттер менен болгон мамилелерин дагы түшүнүү зарыл. Анткени, бул нерселердин бардыгы эл аралык мамилелерге, эл аралык абалдын калыптанышына жана анын ичинде жүз бере турган ар кандай өзгөрүүлөргө түздөн түз таасир берет.

Эл аралык абал же ага таасир өткөрүүчү активдүү мамлекеттер ортосундагы мамилелер түзүлүшү бир калыпта болбостон, ар дайым өзгөрүп турат. Эл аралык абал саясий уюмдар кулаган учурда же саясий келишимдер бузулган учурда тездик менен өзгөрүп кетет. Советтер Союзунун кулашы жана Варшава келишиминин бузулушу буга ачык мисал боло алат. Кээде эл аралык абал узак мөөнөткө созулган күрөштөрдөн кийин гана калыптанат. Мисалга алсак, Экинчи Дүйнөлүк согуштан кийин Америка Кошмо Штаттары менен Советтер Союзу эки уюлдуу эл аралык абалды калыптандыруу үчүн көп убакытка чейин кансыз согуш алып барышты. Ошондой эле, бүгүнкү күндө дагы эл аралык майданда Америка үстөмдүгүнө каршы мына ушундай күрөш алып барылууда. Бул эл аралык абал жана эл аралык мамилелердин түзүлүшү тууралуу болду.

Экинчи Дүйнөлүк согуштан кийин жаңы (эки уюлдуу) эл аралык абал калыптанды жана ага таасир өткөрүүчү жаңы күчтөр пайда болду. Бир тараптан НАТОго башчылык кылган Америка чыкса, экинчи тараптан Варшава келишимине башчылык кылган Орусия (СССР) чыкты. Эки тарап ортосундагы «элдешүү» саясатына жана тынымсыз кансыз согуштарга карабастан, эл аралык абал 1990-жылга чейин бир калыпта турду. Бирок Варшава келишими бузулуп, дүйнөнүн Чыгыш тарабына ээлик кылуучу жана эл аралык абалга таасир өткөрүүчү экинчи күч – Советтер Союзу кулагандан кийин, Америка эл аралык абалга үстөмдүк кылуучу жалгыз күч катары чыгып келди. Бул үлкөн тарыхый окуядан кийин Америка дүйнөлүк саясатты жана саясий карталарды белгилөөчү, ошондой эле, эл аралык маселелерге таасир өткөрүүчү жалгыз күчкө айланды. Мына ошентип, Варшава келишими бузулуусу артынан Америка Кошмо Штаттары эл аралык жана аймактык жаңжалдарды пайдалануу аркылуу дүйнө жүзүн саясий, аскердик жана экономикалык жактан өзүнө каратууга жетишти. Буга мисал катары Ирактагы, Ооганстандагы, Сербиядагы, Кореядагы жана башка

өлкөлөрдөгү согуштарды айтууга болот. Американын менменсинүүсү болуп көрбөгөндөй көтөрүлүп «Ким биз менен болбосо, ал бизге каршы!» деген деңгээлге чейин жетти. Анын үстөмдүгү алсыз мамлекеттерге гана чектелип калбастан, Кытай жана Орусия сыяктуу ири мамлекеттерге дагы жетип барды. Америка Кошмо Штаттары Кытай менен Орусияны кемсинтүүчү аскердик жана саясий келишимдерге мажбурлады. Мисалга алсак, орусиялык өзөктүк арсеналдын бир бөлүгүн жок кылуу, Тайвань жана Түштүк Кытай деңизиндеги өлкөлөрдүн маселелери, постсоветтик өлкөлөрдө АКШ аскердик базаларын орнотуу ж.б.у.с.

Америка үстөмдүгүнүн жайылуусуна анын аскердик, экономикалык жана саясий күч-кубаты, көптөгөн аймактарда саясий таасиринин кеңейүүсү, ошондой эле, малайларынын көптүгү жардам берди. Анын үстөмдүгү доорунда адилетсиздик жана саясий, аскердик, экономикалык менменсинүү болуп көрбөгөндөй чегине жетти. Американын бул менменсинүүсү, өзгөчө экономикалык үстөмдүгү, эл аралык рынокко жана мунай сыяктуу маанилүү товарларга кожоюндук кылуусу көптөгөн ири мамлекеттердин тынчсыздануусун жана нааразылыктарын келтирип чыгарды. Өз кезегинде, Америка үстөмдүгүн жана эл аралык позициясын сактап калуу үчүн, ошондой эле, анын колдон кетишине жана өзгөрүүсүнө бөгөт коюу үчүн көптөгөн иштерди аткарды. Төмөндө мына ошол иштердин бир нечесин келтирип өтөбүз:

1 – Америка долларынын дүйнөдөгү эң негизги валюта катары үстөмдүгүн сактап калуу. Ошондой эле, дүйнөдөгү мамлекеттерди АКШ долларын бардык валюталар үчүн негизги өлчөө кылууга, соода алмашууларда, өзгөчө мунайдын баасы жана ишканалардын контракттары үчүн негизги каражат катары колдонууга мажбурлоо.

2 – Мамлекеттердин жана союздардын өз ара жакындашуусуна каршы туруу. Өзгөчө, Евробиримдик курамындагы мамлекеттердин өз ара жакындашуусуна, Орусия менен Кытайдын жана Түндүк Корея менен Кытайдын жакындашуусуна каршы туруу.

3 – Дүйнөдөгү турмуштук маанилүү товарларга экономикалык үстөмдүктү орнотуу. Ошондой эле, дүйнөлүк рынокторду, өзгөчө мунай, электроника, медицина жана фармацевтика өнөр жайларын монополиялаштыруу аракетин.

4 – Дүйнөнүн көптөгөн өлкөлөрүндө, өзгөчө мусулман мамлекеттеринде – Америкага малайлык кылган – жетекчилер

тарабынан таңууланган кулчулук турмуштан кутулууга умтулган элдерге каршы туруу.

5 – Дүйнөнүн көптөгөн өлкөлөрүндө – күчтүү өлкө болобу же алсыз өлкө болобу, айырмасыз – аскердик базаларды жайгаштыруу жана түзүү. Мисалы: Европанын бир нече мамлекеттерине ракеталык системаларды жайгаштыруу жана постсоветтик мамлекеттерде аскердик базаларды түзүү сыяктуу.

6 – Экономикалык кризистерди келтирип чыгаруу. Ошондой эле, дүйнө мамлекеттеринин экономикасын алсыратып, аларды өзүнөн жардам суроого мажбурлоо үчүн өзүнүн малайлары жана ири компаниялары жардамында каржы рынокторуна сокку уруу.

7 – Түрдүү башаламандыктарды келтирип чыгаруу жана өзүнүн саясий кызыкчылыктарына кызмат кылган согуштарда дүйнө мамлекеттерин өзүнө ээрчитүү. Мисалы: Ооганстан жана Ирак согуштары сыяктуу.

8 – Өзүнүн саясатына каршы чыгып жаткан өлкөлөргө чыныгы же жасалма экономикалык санкцияларды киргизүү. Мисалга алсак, Иранга карата буга чейин жана азыркы учурда киргизилип жаткан санкциялар, Түндүк Кореяга каршы санкциялар жана бүгүнкү күндө Украинадагы иштери себептүү Орусияга каршы киргизилген санкциялар сыяктуу. Ошондой эле, Кытайга каршы мурунку санкцияларга кошумча түрдө, жаңы санкциялар дагы киргизилиши мүмкүн.

Америка ушул жана башка иштер аркылуу өзүнүн саясий биринчилигин жана дүйнө жүзүндөгү үстөмдүгүн сактап калууну, ошол эле учурда, бул саясий үстөмдүккө кооп туудуруучу ар кандай аракеттерге бөгөт коюну көздөйт. Ушул жерден суроо жаралат: Башка ири мамлекеттер Американын бул саясатына моюн сунушуп, Американын экономикалык жана саясий жүктөрүн желкелерине артып жүрүүгө макул болуштубу же дүйнө жүзү бул авторитардык, зордукчул жана кул кылуучу саясатка каршы козголо баштадыбы? Бул суроого жооп иретинде төмөнкүлөрдү айтабыз:

Арийне, бүгүнкү күндө дүйнөдөгү таасир күчүнө ээ болгон, эл аралык майданда маанилүү орунду ээлешке ашыккан жана Америка сыяктуу эл аралык абалга таасир өткөрүүнү каалаган күчтөр булар – Евробиримдик, Орусия жана Кытай. Калган мамлекеттер мындай максаттарга ашыгыша элек. Анткени, бүгүнкү күндө алардын мүмкүнчүлүктөрү буга жол бербейт жана аларды бул деңгээлге чыгарууга жарабайт. Жогоруда аталган күчтүү мамлекеттер өз максаттары жолунда ар түрдүү жана жаңыча ыкмалар менен олуттуу кадамдарга барышууда. Украинадагы согуш сыртынан бул аймактагы

чек ара үчүн же тарыхый этникалык жайылуу үчүн болуп жаткандай көрүнгөнү менен, түпкүлүгүндө бул маселе жогоруда айтылган кадамдардын бири болуп саналат. Алдыда Орусия менен Кытайдын Америка үстөмдүгүнө каршы турууга жана анын чеңгелинен кутулууга болгон аракеттери тууралуу сөз кылабыз. Анткени бул нерселер биздин маселебизге т.а. Украина жана эл аралык күрөштүн жаңыланышы маселелерине түздөн түз байланыштуу.

Орусия Федерациясы Советтер Союзу менен Варшава келишиминен калган мурастарын пайдаланып, кээбир биргелешкен стратегиялык жана коргонуу келишимдерин түздү. Алардын ичинен: 2002-жылы Американын Ооганстанда баштаган согушунан кийин түзүлгөн «Жамааттык Коопсуздук Келишими Уюму». Аталган уюмга бир нече постсоветтик мамлекеттер мүчө болушкан. Алар: Беларусь, Армения, Казакстан, Кыргызстан жана Тажикстан. Ошондой эле, Орусия Федерациясы өзүнүн жаңы коңусу, постсоветтик өлкөлөр арасында Орусиядан кийинки орунда туруучу стратегиялык аймак болуп эсептелген Украина менен дагы бир канча келишимдерди түздү. Мисалга алсақ, Орусия 1991-жылда Украина, Беларусь жана Орусия мамлекеттери ортосундагы «Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештиги» келишимине кол койгон. Андан кийин, 1994-жылда бир канча Европа мамлекеттеринин кийлигишүүсү менен Орусия жана Украина ортосунда «Будапешт келишимине» коюлду. Ага ылайык, Украина мурдагы аскердик өзөктүк мурасынан баш таррты. Андан соң, 1997-жылда Украина менен достук жана кызматташуу келишимине кол коюлду. Ошондой эле, 2003-жылда Орусия Украина, Беларусь жана Казакстан менен биргелешкен экономикалык аймак түзүү келишимине кол койгон. 2004- жылдан 2010-жылга чейинки аралыкта Украинада Орусияга жана Батышка ыктаган түрдүү президенттер бийликке келип турушту. 2010-жылда бийликке Виктор Янукович келди жана Батыш менен түзүлгөн келишимдерден жүзүн үйрүп, 2013-жылда Орусия менен экономикалык келишимдерди түздү. Мунун себебинен, Украинада катуу нааразылык кыймылдары пайда болуп, ал окуялар 2014-жылда президент Януковичтин Орусияга кетүүсү менен аяктады. Буга жооп катары Орусия бийлиги Украинанын бир бөлүгү болгон Крымды, анын ичинде Украина чыгышындагы өнөр жай аймагы болгон Донбассты кошо аннексиялап алды. Орусиянын бул кадамы анын Чоң сегиз уюмунан четтетилишине жана ага каршы санкциялардын биринчи пакети киргизилишине алып келди. Ошондой эле, БУУнун Башкы ассамблеясы Орусия референдумун жана Крымды аннексиялап алуусун четке какты. Андан кийин, Орусия Украина менен аталган аймак боюнча талаштарга чекит коюу үчүн Минск келишимине кол

койду. Бирок ал келишим ошол күндөн тартып бүгүнкү кризис келип чыкканга чейин аткарылбай, кагаз бетиндеги сыя бойдон калып келди.

Акыйкатта, Америка баш болгон Батыштын Украина маселесине кийлигишүүсү Украинага жана анын элине жакшылык кылуу эмес. Бул кийлигишүүнүн башкы максаты – биринчиден, Орусия федерациясына, ошону менен бирге, Евробиримдикке дагы көйгөйлөрдү жаратуу. Экинчиден, Украина аркылуу өтүүчү газ линияларын Батыштын көзөмөлү астында калтыруу. Үчүнчүдөн, Орусиянын Батышка каршы таасирин бекемдөөчү саясий жана экономикалык өнөктөштүктөрдү түзүүсүнө бут тосуу. Анткени, мындай өнөктөштүктөр Орусияны күчтөндүрүп, аны Батыштын кысымдарынан жана чектөөлөрүн чыгуусуна жол ачат. Мына ушул жана башка себептерден улам Орусия Украинадагы көйгөйдү өзүнүн улуттук коопсуздугу үчүн эң маанилүү маселе катары көрүүдө. Ошондуктан, ал Батыштын НАТО шылтоосу аркылуу Украинага кирип келүүсүнө жана Украинаны Орусияга каршы туруучу мамлекетке айландыруусуна бөгөт коюу үчүн болгон күчүн сарптоодо. Келип чыккан бул көйгөйгө Орусия сунуштап жаткан чечим: Батыштын келечекте Украинаны НАТОго же Евробиримдикке кошуу аркылуу же саясий ыңкылаптар аркылуу же газ линиялары менен коркутуу аркылуу же дагы башка Батыш көздөп жаткан жолдор аркылуу анын аймагына кирип келүүгө болгон ар кандай аракеттерине бөгөт коюу. Тыянактап айтканда, Украина маселесинде аркандын бир тарабын Америка тартып жаткан болсо, экинчи тарабын Орусия тартып жатат. Ошондуктан, бул көйгөй оңойлук менен чечилип калбайт. Анткени, бул маселени сүйлөшүүлөр жана дипломатиялык жолдор аркылуу чечүүгө мүмкүн болбогондон кийин, Орусия аскердик күчтү колдонуу аркылуу өз шарттарын орнотууга киришти. Арийне, Орусия өзүн Батыштан коргоо үчүн жана НАТОнун өз аймагына кирип келүүсүнө бөгөт коюу үчүн Украинага аскердик таасирин жайылта баштады. Эми Орусия келечекте ага карата коркутуулар болбошун, НАТОнун Орусия федерациясы аймагына кирип келбешин жана газдын куурлар аркылуу Европага экспорттолушун кепилдеп бере турган саясий келишимдерден башка эч кандай чечимди кабыл албайт.

Ал эми Кытай маселесине келе турган болсок, ал дагы Америка үстөмдүгүнө каршы өз позициясын бекемдөө үчүн бир нече саясий жана экономикалык долбоорлорду ишке түшүрдү. Натыйжада, анын экономикасы баштапкы абалынан бир нече эсеге өстү. Өзгөчө, электроника жана интернет тармактарына байланыштуу экономикадагы эң маанилүү тармактарда ири жетишкендиктерге ээ

болду. Андан тышкары, Кытай Америка чабуулуна каршы күчтөнүү үчүн коңшу мамлекеттер менен көптөгөн стратегиялык жана экономикалык алакаларды орнотту. Алардын арасынан эң көрүнүктүүсү 2001-жылы – Америка Ооганстанга согуш баштагандан кийин – Орусия менен түзүлгөн стратегиялык өнөктөштүк келишиминин келерки жыйырма жылга узартылышы болду. Бул жаңыртылган келишимдеги эң маанилүү бөлүмдөр төмөнкүлөр болду:

1. Дүйнөлүк коопсуздук кызыкчылыктарына жалаң гана зыян алып келүүчү Американын аскердик кеңейүү пландарына жана аракеттерине каршы туруу.

2. Эки тарап ортосундагы аскердик кызматташтыкты чыңдоо.

3. Коркунуч же агрессия пайда болгон учурда ал коркунучтуу же агрессияны жоюу үчүн эки тараптуу кызматташуу.

4. Кытай Орусиянын аймактык бүтүндүгүн колдойт, ошондой эле, Орусия дагы Кытайдын аймактык бүтүндүгүн, анын ичинде Тайвань Кытайдын жери экендигин колдойт.

Аталган келишим үстүбүздөгү жылда болуп өткөн Олимпиада оюндары учурунда, башкача айтканда, Украинадагы көйгөйдү эске алуу менен эки өлкө президенттери Владимир Путин жана Си Цзиньпиндин катышуусунда жаңыртылды.

Орусия менен Кытай качанга чейин эл аралык майданда Америкага атаандаштык кылышат? Бул мамлекеттер Америка үстөмдүгүн жеңип чыга алышабы же АКШ аларды өзүнүн күч-кубаты жана кол астындагы мүмкүнчүлүктөрү аркылуу өзүнүн шарттарына көндүрүп, жийиркеничтүү саясатына моюн сундурабы? Бул суроолордун жообу алдыдагы саналуу жылдар аралыгында белгилүү болот.

Макалабыздын соңунда токтолук өтүүбүз зарыл болгон бир канча маселелер бар. Алар:

1 – Акыйкатта, куфр эли абийирсиз, төмөн жана ар дайым төмөндүккө башташат. Аларда аруу кыйматтар (баалуулуктар) жок. Ал эми мусулмандар болсо алардын тескериси. Каафирлер дүйнө матаалары үчүн согушууга жана өлтүрүүгө даяр турушат. Алар бул жолдо алардын фикирлерин жана мабдасын карманган өз адамдарын дагы аяп отурушпайт. Бул акыйкат тууралуу Аллах Таала мындай деп кабар берген:

(وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ)

«Каапыр болгон кимселер болсо (мына ушул дүйнө тирүүлүгүнүн убактылуу ырахаттарынан) пайдаланып, үй айбандары жегендей жеп-ичишет жана тозок алардын жайы болот!» [47:12]

(حَسْبُهُمْ جَمِيعًا وَلِقُواهُمْ فِي النَّارِ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ)

«Аларды биримдиктүү деп эсептейсиң, (бирок) жүрөктөрү (ички дүйнөсү) ар түрдүү. Буга себеп, алардын акылсыз коом экендиктери»

[59:14]

2 – Бүгүнкү эл аралык майдандагы согуш бизге Биринчи жана Экинчи Дүйнөлүк согуштарды эстетүүдө. Бул согуштардагы адамзат башына түшкөн кордуктар каафир жетекчилердин убактылуу жана кадырсыз максаттары алдында эч кандай мааниге ээ эмес.

3 – Аллах Таала алгачкы Ислам мамлекети тикеленгенге чейин перстер менен римдиктерди бири-бирине каршы согуштуруп, алсыраткандай эле, бүгүнкү күндөгү каафирлерди дагы Ислам таңы атканга чейин өз ара согуштуруп, алардын бузуку мабдасынын акыйкатын жалпы адамзатка көрсөтүп берүүдө. Аллах Таала айткан:

﴿غَلَبَتِ الرُّومُ ﴿۱﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿۲﴾ فِي بَضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِن قَبْلُ وَمِنْ بَعْدِ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۳﴾ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَن يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۴﴾ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

«Абдан жакын жайда Рум жеңилди. (Бирок) алар (румдуктар) бул жеңилүүлөрүнөн кийин бир нече жыл ичинде албетте жеңип чыгышат. Абалкы - акыркы бардык иш Алланын (ыктыярында). Ошол күндө момундар Алла (румдуктарды) жеңишке ээ кылгандыгы себептүү шаттанышат. (Алла) Өзү каалаган кишисин үстөм кылат. Ал кудурет жана ырайым ээси»

[30:2-6]

Аллах Тааладан каафирлерди бири-бири менен убара кылып коюшун, бул иштер алардын фикирлери жана мабдасы үчүн кыйроо болушун, ошондой эле, Исламды жер бетинде пайгамбарлык минхажындагы Рошид Халифалык мамлекети менен үстөм-бекем кылышын сурап калабыз, Аллахумма амин! □

АМЕРИКА МЕНЕН КЫТАЙ ОРТОСУНДАГЫ ТИРЕШҮҮ ҮЛКӨН ТРАГЕДИЯГА АЛЫП КЕЛИШИ МҮМКҮН ЖАНА КЕЛЕЧЕК ИСЛАМДЫКЫ БОЛОТ

Абдуссалам Исхак – Хизб ут-Тахрирдин
Судан вилаятындагы маалымат бөлүмүнүн мүчөсү

Акыйкатта, мамлекеттер ортосундагы тирешүү сөзсүз түрдө ишке ашуучу табигый көрүнүш. Анткени, дүйнө элдеринин кызыкчылыктары бири-биринен айырмалуу болот жана бул нерсени өзгөртүп жиберүү мүмкүн эмес. Ошондуктан, адамдар ортосундагы жеке жана жалпы кызыкчылыктар үчүн тирешүүлөр болуп келет. Адамдардын фикирлери бири-биринен айырмалуу, кайчылаш жана карама каршы болгондуктан, алардын т.а. алар жашаган мамлекеттердин ортосунда сөзсүз түрдө фикирлер үчүн, жашоо образы үчүн жана кызыкчылыктар үчүн тирешүүлөр болушу зарыл. Бул тирешүүлөр түрдүү тармактарда, алардын ичинен, саясий тармакта дагы жүз берери бышык. Адамдар жана мамлекеттер ортосунда ар дайым соода жана каржы иштеринде атаандаштык болуп келет. Кээде бул атаандаштык тирешүүгө жана ал тирешүү согушка айланып кетиши дагы мүмкүн. Адамдар табиятынан согушту жактырбай, көйгөйлөрдү тынчтык жолу менен чечүүгө аракет кылышса дагы, кээде өздөрү жактырбаган мына ушул согуштарга мажбур болушат. Ошондуктан, адамдар жана мамлекеттер ортосундагы согуштар сөзсүз түрдө ишке ашат. Канчалык аракет кылынса дагы, бул нерседен качып кутулуу мүмкүн эмес. Адамдар ортосундагы көйгөйдү чечүүнүн эң акыркы жолу муштум болгондой эле, мамлекеттер аралык көйгөлөрдүн акыркы чечими согуш.

АКШда Жо Байдендин президенттик тактысына отуруусу менен Американын Кытайга карата алып барган саясаты экс-президент Дональд Трамптын доорундагы Вашингтон саясатынан айырмаланып, жаңыча түс алгандай көрүнгөн эле. Бирок иш жүзүндө, Америка Байдендин бийлиги астында дагы Кытай менен болгон атаандашууну моюнга алууда. Байдендин администрациясы азырынча Дональд Трамп баштаган соода согушун улантарына, бирок бул согуш жаңыча, өнөктөштөрдү жана башка күчтөрдү мобилизациялоо жолу менен алып барыларына ишара кылды. Байден администрациясы Кытайга каршы санкцияларды колдогону үчүн Блинкенди мамлекеттик катчы кылып дайындады. Блинкен Сенаттын эл аралык мамилелер комитетинде сөз сүйлөп жатып:

«Кытай биз үчүн башка өлкөлөргө салыштырмалуу эң ири атаандаш болуп тургандыгы талашсыз. Бул абдан татаал атаандашуу. Ошондуктан, Америка Кытай менен жакындашууну алсыздык эмес күчтүүлүк принциби менен баштоосу зарыл. Бул күчтүн бир бөлүгү өнөктөштөр менен кызматташуу жана эл аралык уюмдар менен иштешүү», - деп билдирди. (Анадолу 20/1/2021)

Америка Кытайдын жайылуусунан кооптонуп жаткандыгын ачык түрдө билдирүүдө. Президент Байден бул тууралуу: «Эгер биз кыймылга келбесек, кытайлыктар биздин тамагыбызды тартып алышат. Аларда темир жол куруу боюнча жаңы ири демилгелер бар... Кытай электр унаа технологиясын өндүрүүдө дагы тездик менен өнүгүп барууда», - деп айтты. Байдендин айтымында, ал 2021-жылдын 10-февралында кытайлык кесиптеши Си Цзиньпин менен болгон эки сааттык сүйлөшүүдө көптөгөн маселелер тууралуу, алардын ичинен, адам укуктары, соода жана коопсуздук иштери тууралуу пикир алышкан. Ак үйдүн басма сөз катчысы Жен Псаки өз сөзүндө: «Менин оюмча, президенттин көз карашына ылайык, биз Кытай менен атаандаштыктабыз жана президент бул тирешүүнүн канчалык орчундуу экендигин абдан жакшы түшүнүп турат», - деп билдирди. (The Wall Street Journal 12/2/2021)

Американын Кытайга карата позициясын бири-бирине карама-каршы болгон, ошол эле учурда, бири-бирин толуктап туруучу эки көз карашы менен алып кароого болот. Алар:

- 1-Америка дүйнөлүк аренадагы ледирлик позициясын жана биринчилигин жоготуудан коркуп жаткандыктан, ал Кытайга карата катуу позицияны карманууга уруунуда. Бүгүнкү күндө Кытай жана анын эбегейсиз экономикалык активдери Америка жана анын кызыкчылыктары үчүн чоң коркунуч жаратууда.

- 2-Америка идеологиялык принциптерди коргоо дүйнө коркунучтарынан ажыралгыс экендигин түшүнгөндүктөн, Кытай менен болгон байланышты жана кызматташтыкты жакшыртууга урунууда.

Америка менен Кытай ортосундагы тирешүү үлкөн трагедияга алып келиши мүмкүн:

Ар бир мамлекет өз кызыкчылыктары үчүн күрөшүүгө керектүү күч кубатка ээ. Америкалык саясатчылар Кытай менен болгон бул күрөш аянычтуу акыбеттерге алып келиши мүмкүндүгүн айтышууда. Америкалык изилдөөчү АКШ – Кытай мамилелеринин начарлашына тынчсыздануусун билдирип «Америкалыктар бул

тирешүүнүн натыйжасы канчалык аянычтуу болорун билбей жатышат», деп айтты. Нью-Йорктогу Сити колледжинин эл аралык мамилелер боюнча профессору, ошондой эле, Колумбия университетинин Салтцман атындагы Согуш жана Тынчтыкты изилдөө институтунун кызматкери Раджан Менон «Los Angeles Times» сайтына берген маегинде «Кошмо Штаттардагы көпчүлүк демократтар жана республикачылар Кытайдын эң чоң атаандаш экенине макул болушканы менен, коомчулукта бул согуштун эки өлкөгө кандай таасир тийгизери тууралуу так түшүнүк жок. Эгер АКШ менен Кытай ортосундагы тирешүү күчөп, аны ооздуктоочу ортоктош кызыкчылыктар эске алынбай, согуш келип чыга турган болсо, бул адамдардын өмүрүнө жана каржы тармагына оор залакасын тийгизген натыйжаларга алып келиши ыктымал. Эки өлкөдө тең бири-биринин каржы тармагына каршы киберчабуулдарды уюштуруу үчүн жетишүү каражаттар бар. Кошмо Штаттар менен Кытайдын кагылышуусунан келип чыккан силкинүү өтө тездик менен дүйнөлүк экономиканы каптап алат. Америкалык жана кытайлык жетекчилер аскердик маневрларды, ошондой эле, риторикалык дуэлдерди согушка айландырбоо үчүн биргелешип иштешүүдө ийгиликке жетишет деп үмүт кыламын», деп айтты. (Arabic News 26/11/2021)

«Foreign Affairs» журналы жазуучу Ван Цзисинин макаласын жарыя кылды. Макала авторунун айтымына ылайык, Кытай менен Америка экөө тең душманылыкты биринчи болуп баштоодо бири-бирин айыптап келишүүдө, ошондой эле, эки тарап тең бири-биринин кызыкчылыктарын сыйлабагандыктан, бул атаандашуу бара-бара күрөшкө айланары бышык. Ван Цзиси өз макаласында буларды жазган: «АКШ менен Кытай ортосундагы атаандаштык тарыхтагы эң ири эл аралык атаандаштык болуп саналат. Эки өлкөдө тең бул атаандаштыктын согушка айланып кетүүсү тууралуу кооптонуулар күч алууда. Акыркы он жылдыкта Вашингтондо Пекинге каршы туруунун зарылдыгы тууралуу бирдиктүү фикир пайда болгон эле жана ал Трамп бийлигинин тушунда берелине жеткен».

Байдендин администрациясы «Кытай эркин жана туруктуу болгон дүйнөлүк тартипке кооп туудуруу үчүн экономиканы, дипломатияны, аскердик күчтү жана технологияны дагы камтып алуучу жападан жалгыз потенциалдуу атаандаш» деген бүтүмгө келген. Вашингтондо көпчүлүк бул келишилгис консенсус

агрессивдүү кадамдардын натыйжасы экендигин жана АКШны мындай катаал позицияны карманууга Кытай мажбурлагандыгын айтышууда.

Кытай Коммунисттик партиясы эки тараптуу мамилелер чырчатаксыз, бөлүнүүсүз, өз ара сый-урматта жана ийгиликтүү кызматташуу принциптерине ылайык болушу керектигин баса белгиледи. Бул тууралуу Си Цзиньпин 2020-жылдын февраль айындагы Байден менен болгон телефон аркылуу сүйлөшүүсүндө айткан. Америка сыяктуу Кытай дагы АКШнын өзүнө карата агрессивдүү кайрылууларынан кооптонууда жана Американы өзүнүн улуттук коопсуздугуна, бийлигине жана ички туруктуулугуна коркунуч жаратуучу эң потенциалдуу күч катары баалап келүүдө. Кытайдын көз карашына ылайык, эки өлкө ортосундагы душманчылыкты биринчи болуп Америка баштаган. ККПнын назарында, Америка ондогон жылдар мурун Кытайдын ички иштерине кийлигүүшү, ошондой эле, бийликтеги партияны алсыратуу үчүн аракеттерин баштаган жана ал бүгүнкү күнгө чейин уланып келүүдө. Кытай Саясий бюросунун ардагер мүчөсү жана дипломат Ян Цзечи Аляскада болуп өткөн жогорку деңгээлдеги АКШ – Кытай жолугушуусуна катышып, анда америкалык аткаминерлердин Кытайга карата кемсинтүүчү маанайда мамиле кылышканын ачык сындады жана АКШнын Кытайга карата күч позициясынан туруп мамиле кылууга акысы жок экендигин баса белгиледи.

Бул эки өлкө ортосундагы окуяларга назар сала турган болсок, алардын түздөн-түз карама-каршылыкты каалабай жатышканын көрөбүз. Ошондуктан, алардын ар бири экинчи тарапты тынчтандырууга аракет кылууда.

Бул табигый көрүнүш, анткени эки өлкө тең адамзатты туура башкаруу тууралуу, ошондой эле, дүйнө жүзүн саясатта, экономикада жана саламаттыкты сактоо жаатында үзгүлтүксүз кризистерге кириптер кылган капитализмдин торунан чыгаруу тууралуу тунук түшүнүккө ээ эмес. Бул нерсе, өзгөчө акыркы пандемия учурунда даана байкалды. Анткени, эки тарап тең бул трагедия үчүн бири-бирин айыптап жатышты.

Америка Кытай менен диалогго барууда жана ага ашкере басым өткөрүүдө. 2021-жылдын 18-мартында Аляскада эки өлкөнүн тышкы иштер министрлери жолугушуу өткөрүштү. Аталган жолугушууда Америка тышкы иштер министри Энтони Блинкен:

«Кытайдын аракеттери глобалдык туруктуулукту камсыз кылуучу эрежелерге негизделген дүйнөлүк тартипке коркунуч жаратууда», - деп айтты. Ошондой эле, Блинкен өз сөзүндө: «Биз Кытайга карата Синьцзяндагы (Чыгыш Түркистандагы), Гонконгдогу жана Тайвандагы тынсызданууларыбызды, ошондой эле, Кошмо Штаттарга каршы уюштурулган киберчабуулдарды жана биздин өнөктөштөрүбүзгө карата экономикалык мажбурлоолорду терең талкуулайбыз. Чынында, мындай аракеттер глобалдык туруктуулукту камсыздоочу эрежеге негизделген дүйнөлүк тартипке коркунуч жаратат», - деп билдирген. Өз кезегинде, ККПнын тышкы иштер боюнча өкүлү Ян Цзечи анын сөздөрүнө жооп кылып: «Кытай анын ички иштерине Американын кийлигишүүсүн чечкиндүү түрдө четке кагат. Биз мындай кийлигишүүлөргө катуу каршы экенибизди билдиргенбиз жана буга жооп катары чечкиндүү чараларды көрөбүз. Биз эмне кылып болсо дагы, кансыз согуш түшүнүгүнөн баш тартышыбыз керек», - деп айтты. (Reuter 19/3/2021)

2021-жылдын 3-мартында Байдендин администрациясы АКШнын улуттук коопсуздугу боюнча убактылуу стратегиялык колдонмонун документин жарыя кылды. Анда глобалдык коопсуздук майданына жана Американын улуттук коопсуздугуна байланыштуу темалар камтылган эле. Бул документ 24 беттен туруп, Байдендин администрациясы жарыя кылган эң алгачкы расмий багыттама болчу. Аталган документте АКШ улуттук коопсуздугуна коркунуч жараткан дүйнөлүк деңгээлдеги коркунучтар көрсөтүлгөн жана алардын арасында Орусия менен Кытай атаандашуусу дагы бар эле.

Кытай маселеси:

Улуттук коопсуздуктун стратегиялык багыттамасы болгон документте АКШнын дүйнө мамлекеттери менен кызматташуусунун зарылдыгы көрсөтүлгөн. Ошондой эле, анда Америка үчүн XXI кылымдагы эң маанилүү геостратегиялык багыт бул анын эбегейсиз күч катары Кытай менен болгон мамилеси айтылган. Аталган документ бул мамилеге жалпы түрдө атаандаштык, зарылчылыкка жараша кызматташтык жана кээбир учурларда душмандык деген көз караш менен баа берет. Өз кезегинде, Байден Кытай менен болгон кызматташтыктын күчтүүлүк принцибине негизделүүсүнө өзгөчө басып жасоодо. (Д. Кристиан Александр).

Америка саясаты төмөнкү эки негиздин үстүнө курулат:

- Американы сактап калуу жана ага коркунуч туудуруучу же коркунуч туудурушу мүмкүн болгон ар кандай күчтөрдөн коргоо.
- Дүйнө элдерди жана улуттарды Америка кызыкчылыгы жолунда пайдалануу.

Бул эки негиз эч качан өзгөртүлбөйт жана Америка саясаты мына ушул эки негизден башка нерсенин үстүнө курулбайт.

- Экинчи Дүйнөлүк согушка чейин жана андан кийин жер шарынын Батыш тарабынын тең жарымы илгертен бар болгон Европа мамлекеттеринин колунда болчу. Ислам мамлекетине сокку урулуп, алсыратылгандан кийин ал аймакта Европа мамлекеттери гана жетекчилик кылып калышты.

- Окуялардын, позициялардын жана абалдардын өзгөргөндүгү себептүү Америка саясаты дагы өзгөрүп, жаңы көрүнүштөр, каражаттар жана ыкмалар менен алып барыла баштады. Бирок, биз жогоруда эскерген негиздер өзгөрүүсүз калды. Америка дагы деле колонизатор бойдон калып, башкарууда капиталисттерге негизделген, мамлекетти үлкөн байлыкка ээ болгон байлардын атынан өкүл кылган капитализм түзүмүнө сүйөнүп жашап келүүдө. Америка 1947-жылдан берип мына ушул негизде күч кечирип келет.

Келечек үмөттүкү:

Дүйнө жүзүндөгү окуяларга жана америкалык глобализациянын себебинен келип чыккан трагедияларга назар салган адам Америка баштаган бул кеме чөгүп бара жатканын жана толкундар аны ар тарапка чайпап жатканын көрөт. Бул жапайы түзүмдүн кыйроо белгилери ачыктан ачык көрүнүп, Батыштын өзүндөгү муфаккирлер жакынкы келечекте жүз берүүчү жаңылануулардан болгон кооптонууларын ашкере түрдө айта башташты. Капитализмдин өлүмү тууралуу кара кагаз небак даяр болуп, дүйнө жүзү бул түзүмдүн өлүмү жарыя кылынышын гана күтүп калды. Арийне, капитализмдин кулашы менен анын ордун адамга, ааламга жана тирүүлүккө бүтүндөй башкача көз караш менен караган жаңы хазарат ээлейт.

300 жылдан бери жер бетине өкүмдарлык кылып келген капитализм өзүнүн ааламдагы жаңыдан пайда болгон көйгөйлөргө чечим берүүгө алсыз экендигин көрсөттү. Бул түзүмдүн башына болуп көрбөгөндөй үлкөн көргүлүктөр жабылып, аны табанный кылган биринчи мамлекет төмөндүктүн, алсыздыктын жана кордуктун баткагына батты. Анын мындай абалга кептелишине көптөгөн тышкы жана ички факторлор себеп болду. Америка Кошмо штаттарындагы президенттик шайлоо учурунда болуп өткөн окуялар буга ачык мисал боло алат. Президенттик мөөнөтү бүткөн Дональд Трамптын

тарапкерлеринин АКШ Капитолийине бастырып кириши жана ага байланыштуу болгон дагы башка башаламандыктар себептүү бир топ батыштык муфаккирлер демократиянын ийгиликсиздикке учураганын жана өз босогосунда жан берип жаткандыгын жазып чыгышты. «Daily Tekegraph» гезити вашингтондук жазуучу Ник Аллендин «Жаалданган топтун АКШ Капитолийине болгон чабуулу Трамптын кандай баа менен болсо дагы бийликке жетүүнү каалап жаткандыгын чагылдырат» деген темадагы макаласын жарыя кылды. Аталган макалада Ник Аллен: «Жаалданган топтун АКШ Капитолийине жасаган чабуулунун сүрөттөрү Дональд Трамптын репутациясын түбөлүккө булгайт жана бул көрүнүш Американын соңку жылдардагы саясий тарыхынын эң караңгы учуру болуп эсептелет. Анын тарапкерлери Америка демократиясынын ыйык чебинин дубалдарына чыгып жатышканын сыналгыдан көрүп отурган көптөгөн америкалыктар шок болушуп, үйрөйү учту жана бул иштен жийиркенип отурушту», - деп жазган.

Мына ушул демократиянын акыйкат жүзү. Анын жамандыгы, жалганы, көз боёмочулугу жана башка жашырган нерселеринин баары айкын болуп бүттү. Мына ошентип, капиталисттик демократиялык түзүм тарых таштандыларынан өз ордун издей баштады. Америка болсо Аллахтын буйругу келгенге чейин бул түзүмдүн азабын тартып жашай берет. Пандемия учурунда капиталисттик мамлекеттердин эч бири дүйнөгө жана анын элдерине бул илдеттен арылуу үчүн туура чечим сунуштай алышпады. Өзүндө жок өзгөгө бере албайт демекчи, бул көйгөйдү чечүүдө өздөрү дагы болуп көрбөгөндөй жоготууларга кабылышып, алардын кабыл алган чечимдери көйгөйдү чечүүнүн ордуна, кайра ырбатып жатты. Анткени, Батыш хазараты кооз, туура жана жемиштүү фикирлерди чыгарууга жараксыз. Учурдагы ааламдашуу саясатынын акырындык менен илманий демократиялык түзүмдүн кулашына алып бара жаткандагы себептери абдан көп. Биз болсо алардын арасынан, бүгүнкү күндөгү эң көзгө көрүнүктүүлөрү тууралуу гана кеп кылабыз. Ошондой эле, адамзаттын тарыхты өзгөртүүчү жаңы түзүмдү издеп жатышкандыгы тууралуу жана ал кандай альтернативалык түзүм экендиги тууралуу сөз кылабыз.

Арийне, каптилазим орточо чечим т.а. динди турмуштан ажыратуу түшүнүгүнөн келип чыгып, мыйзам чыгаруу укугун адамдык колуна тапшырган. Адамдын акылы жана түшүнүү деңгээли канчалык өркүндөбөсүн, баарибир ал чектүү. Ошондуктан, туура ойгонууну каалагандар бардык абалдарды жана окуяларды камтып алуучу, адамдын, ааламдын жана тирүүлүктүн Жаратуучусу Аллах Субханаху ва Таала тарабынан түшүрүлгөн толук түзүмдү кармануусу зарыл.

Мыйзам чыгаруу укугу жалгыз гана Аллахка таандык, Ал гана адамдарга эмне пайда, эмне зыян экендигин мыкты билет. Капитализм ийгиликсиздикке учурап, социализм кулагандан бери ал түзүмдүн отунан зулум чегип, кордук көргөндөрдүн жалгыз үмүтү Ислам т.а. Аллахтын изни менен тез күндө тикеленүүчү Рошид Халифалык мамлекети болуп келүүдө. Бүгүнкү күндө, дүйнө жүзүн капитализмдин кесепеттеринен куткарууга кадыр болсун жалгыз күч бул Рошид Халифалык мамлекети гана. Исламий Уммат мындан 13 кылым мурун дүйнөнү башкарган халифалар сыяктуу, бүгүнкү күндө дагы жер жүзүн башкарууга кадыр жана бул үчүн бардык тараптан даяр турат. Учурда, Исламдын бийликке келүүсүнө бардык шарттар даяр жана биз Аллах Тааланын момун пенделерге берген убадасына бекем ишенебиз. Аллах Таала айткан:

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ ؕ وَفِيهِمْ اٰمَنًا﴾

«Алла силерден ыйман келтирген жана жакшы амалдар кылган заттарга, кудум илгери өткөн (ыйман-ишенимдүү) заттарды (жер жүзүнө) халифа - өкүмдар кылгандай, аларды да жер жүзүнө халифа - орун басар кылууну жана алар үчүн Өзү ыраазы болгон (Ислам) динин, үстөм-бекем кылууну, ошондой эле аларды коркунучтарынан кийин, тынтык-бейпилдикке бөлөп койушун убада кылды» [24:55]

Азыркы учурда, Халифалык мамлекетинин кулатылгандыгына мына 101-жыл толук жатат. Арийне, Расулуллах ﷺ Рошид Халифалык мамлекетинин кайрадан тикелениши тууралуу мындайча башарат кылган:

﴿إِنَّكُمْ فِي النُّبُوَّةِ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونُوا، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا. ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَيَّ مِنْهَا جِ النَّبِيُّ فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونُوا، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَهَا. ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاصِيًا، فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا. ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيَّةً، فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا. ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَيَّ مِنْهَا جِ النَّبِيُّ. ثُمَّ سَكَتَ﴾.

«Силерде Аллах каалаганга чейин Пайгамбарлык болот, кийин Аллах каалаганда аны көтөрөт. Кийин, Пайгамбарлык минхажындагы Халифалык болот. Ал Аллах каалаганга чейин уланат да, Аллах каалаганда аны көтөрөт. Андан соң, зордукчул падышалык болуп, ал да Аллах каалаганга чейин уланат. Кийин Аллах аны көтөрүүнү каалаганда көтөрөт. Андан кийин, жабыр көрсөтүүчү падышалык болот. Ал да Аллах каалаганча уланып, Аллах аны көтөрүүнү

каалаганда көтөрөт. Кийин, Пайгамбарлык минхажындагы Халифалык болот» (Ахмад риваяты)

Ислам Умматы бүгүнкү күндө өз жетекчилеринин кыянатын, каафир өлкөлөргө малай экендигин, Уммат кызыкчылыктарына кайдыгер экендигин жана Исламдын бийликке келүүсүнө каршы күрөштө душман тарап тургандыгын түшүнүп жетти. Бул Умматтын заалым режимдерди кулатуу үчүн аларга каршы көтөрүлгөнүн али унута элекпиз. Ал кезде Батыш буту күйгөн тооктой тыпырчылап, Уммат көтөрүлүштөрүн басуу үчүн арты-артынан түрдүү кутумдарды уюштуруп жатканына дагы күбө болдук. Аллахка миң мертебе шүгүрлөр болсун, алардын айла-амалдары таш капты жана Ислам Умматы оргуштап, өз максатын көздөй талпынуусун токтотподо. Эми мусулмандар өз дөөлөтүн – пайгамбарлык минхажындагы Рошид Халифалык мамлекетин тикелемейинче тынып-тынчышпайт. Бул улуу максат ишке ашуусу үчүн мусулмандардын ар бири өз мүмкүнчүлүгү алкагындагы иштерди аткаруусу гана калды. Бол орунда, өзгөчө милдет мусулмандар арасындагы роббаний аалымдардын, муфаккирлердин, хатибдердин жана журналисттердин жоопкерчилигинде калууда. Ислам Умматы алардын азиздигин кайтарып берүүчү жана бүгүнкү кордуктардан куткаруучу Рошид Халифалыкты тикелөө даъватына жетекчилик кылып бара жаткан Хизб ут-Тахрир менен биргеликте аракет кылышы важиб. Хизб ут-Тахрир өз амири, улуу аалым Ато ибн Халил абу Ар-Роштанын башчылыгы астында, жаңыдан курулуучу мамлекеттин кадрларын жетиштирип чыгарды жана дастур-конституциясын жазып, жалпы Умматка сунуштады. Хизб ут-Тахрир сунуш кылган бул дастур мамлекет тикеленген алгачкы күндөн тартып татбик кылууга даяр жана жарактуу.

Оо мусулман аскерлери! Силердин араңарда Хизб ут-Тахрирге нусрат берип, мусулмандардын халифасына байъат берүү сыймыгына жетишүүнү каалагандар барбы? Акыйкатта, ал күндө мусулмандар Аллахтын нусраты себептүү кубанычка бөлөнүшөт! □

ЭРДАГАН – АМЕРИКАГА МАЛАЙ, ИСЛАМ ЖАНА МУСУЛМАНДАРГА САТКЫН, БИРИНЧИ ДАРАЖАДАГЫ ИЛМАНИЙ

Саид Аднан – Яман

Аллах Таала Ислам Умматын аркан кандай ниъматтан жогору болгон Ислам ниъматы менен сыйлады. Себеби, Ислам – такваларга даярдап коюлган жана кеңдиги жер-асмандай болгон бейишке жеткирүүчү жолду ачыктап берген нур жана хидаят. О.э. ал туура минхаж жана жол болуп, бардык турмуш проблемаларын түп-тамырынан чече турган туура түзүм.

Аллах Таала халалды баяндап, аны карманууну, харамды баян кылып, андан сактанууну буюрду. Халал жана харамды амалдардын өлчөөсү кылып белгиледи. Халалга амал кылып, харам ташталат. Нерселер, сөздөр жана амалдардын өкүмүн мына ушул өлчөөгө негиздеди.

Ошондуктан, адамдар жөнүндө алардын сөздөрүнө жана амалдарына карап өкүм чыгарылат. Башкача айтканда, ал сөздөрүн жана амалдарын Исламдагы амалдардын өлчөөсүнө (халал жана харамга) ылайык жүргүзүп жатабы же капиталисттик кызыкчылык сыяктуу башка өлчөөгө ылайык жүргүзүп жатабы, ушуга карап өкүм чыгарылат. Аллах Таала мусулмандарга бардык шарый өкүмдөргө чын көңүлдөн, эч бир чектөөсүз жана шартсыз баш ийүүнү важиб кылды. Аллах Таала айтат:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

«Жок, Роббиңе ант, тээ алар өз ортолорунда чыккан келишпестиктерде сени өкүм чыгаруучу кылышмайынча жана сен чыгарган өкүмдөн дилдеринде эч кандай мүчүлүштүк таппай, толук моюн сунушмайынча эч качан момун боло алышпайт» [4:65]

Шариятты эрчүү – бардык шарый өкүмдөргө моюн сунуу дегени. Каалоосуна карап шарияттын айрым бөлүгүн алып, айрымдарын таштоо жаиз эмес. Аллах Таала айтат:

﴿أَفَنُؤْمِنُونَ بَبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنكُم مِّنكُمْ إِلَّا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾

«Же китептин бир бөлүгүнө ишенип, бир бөлүгүн танасыңарбы? Араңардан ким бул ишти кылса, анын жазасы бул дүйнөдө кор болуу, Кыямат күнүндө болсо ал катуу азапка

дуушар кылынат. Аллах кылып жаткан амалыңардан кабарсыз эмес» [2:85]

О.э. Аллах Таала мусулмандын амалы шарый далилден алынган туура сөзүнө тескери болушун харам кылды. Мисалы, мусулман акимдеринин бири Фалестинди азат кылуу важиб дейт. Бул туура, бирок, аны азат кылуу үчүн кошуунду аракетке келтирбейт. Аллах Таала айтат:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿۱﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾

«Эй момундар, силер эмнеге өзүңөр кылбаган нерсени (кылабыз деп) айтасыңар?! Силер өзүңөр кылбаган ишти (кылабыз деп) айтууңар Аллах алдында өтө жаман көрүлгөн (иш)» [61:2-3]

Батыш бут-санамдар өнөрүн мыкты үйрөндү жана ар бир баскыч үчүн өзүнүн бут-санамын дайындады. Уммат фикирий жактан төмөндөшүп, улутчулдукка малынганда ага Абдуннабир деген бут-санамды тикелеп берди. Натыйжада, ал улут каарманы жана арабдардын ибадат кылына турган бут-санамына айланды. Кийин Исламий Умматтын фикирлөөсү өсүп, анын перзенттери арасынан Аллах ыраазы боло турган туура жолду, мурун болгондой, Пайгамбарлык минхажы негизиндеги Халифалык көлөкөсүндө адамдар үчүн чыгарылган эң жакшы Уммат болуу жолун баян кылып берген кишилер чыкты. Ошондо Батыш Умматтын фикирлөө даражасы жетип келген абалга ылайык башка бут-санамды т.а. Эрдаганды дайындады. Батыш аны кемалчылардын илманийлигинен айырмаланган кооз илманийлик менен куралдантты. Кемалчылардын илманийлиги Исламга ачык душман болуп, турмуштун бардык тармактарында, ал тургай, жеке тармакта да диний көрүнүштөрдү инкар кылат. Кемализм дин жөнүндөгү көз карашына ылайык социализмдин синоними болуп, мыйзамдар жана мыйзам чыгарууда динге тескери келет. Ал эми, Эрдагандын илманийлиги жеке тармакта динди моюнга алат. Демек, адамдын намаз окушуна, орозо кармашына, Куръан тилават кылышына жана башкаларга үйрөтүшүнө каршылык кылбайт. Ошондуктан, көрүп турганыбыздай, Эрдаган мусулман адам катары айрым ибадаттарды аткарат. Мисалы, Эрдоган өз тарапкерлеринин сезимдерин тартуу жана калк арасында өз абройун көтөрүү үчүн мечиттерде мусулмандар менен бирге намаз окуйт, Куръан тилават кылат, аялы хижабда жүрөт о.э. яхудийлердин Фалестиндеги

кыргыны үчүн ачуусун билдирет. Бирок, ал яхудийлерге каршы согушуу үчүн бир да кошуунун аракетке келтирбей жаткан соң, соода, аскерий жана коопсуздук тармактарында яхудийлер менен келишимдерди бекер кылбай жаткан соң, анын илманийлигинде бул сыяктуу ачуулануу жаиз. Ал эми, мамлекет жана коомдогу мыйзамдарга келсек, Эрдаган бул маселелерде бардык диний көрүнүштөрдү инкар кылат. Алардын биринде да шарый өкүмгө урухсат бербейт жана бул жаатта ал кемалчылар менен бирдей. Илманийлик – бул динди мамлекеттен бөлүү. Башкача айтканда, адамдардын жашосунда мамлекет колдонуп жаткан бардык мыйзамдар Аллах Таала түшүрбөгөн жана адамдар тарабынан иштелип чыккан мыйзамдар. Т.а. алар Исламга эч кандай тиешеси болбогон куфр мыйзамдары. Эрдагандын тарапкерлери аны исламий лидер деп, анын партиясын жана мамлекетин исламий деп, ага ашыкча баа беришүүдө. Биз төмөндө Эрдаган Түркиядагы биринчи даражадагы илманий экенин, илманийлик менен өкүм жүргүзүшүн, Исламга каршы күрөшүшүн, Афганистан, Шам, Ливия жана башка исламий өлкөлөрдө кафирлер менен бирге мусулмандарды өлтүрүп жатканын баян кылабыз.

Эрдагандын (саясий сахнада) пайда болушу

Режеп Таййиб Эрдаган 1954-жылы Стамбул шаарынын Касим паша көчөсүндө төрөлгөн. Ал диний имам-хатибдерди даярдаган мектепти аяктаган жана Нажмиддин Эрбаканды устаз деп билет. Стамбул шаарынын акими болуп дайындалганга чейин бир нече кызматтарда иштеген. Түркияда Халифалык кулатылгандан тартып Нажмиддин Эрбакан премьер-министр болуп дайындалганга чейин өлкөнү кемалчылар башкарып келген. Бирок, Нажмиддин Эрбакандын башкаруусу узакка созулбады. Ал премьер-министрлик кызматына отургандан көп өтпөй, кемалчылардын колундагы армия төңкөрүш уюштурду. Кемалчылардын негизги колдоп-кубаттоочусу Британия эле. Эрдаган жана андан мурун Тургут Озал Американын жардамында премьер-министрлик кызматына дайындалган соң, Америка Түркияда жардыруу жана башаламандыктарды уюштурууга жетишти. Армия болсо дагы эле кемалчылар колунда эле. Америка кемалчыларды оболу Озалдын, кийин Эрдагандын колундагы кыйратуучу куралга ээ антитерроризм бөлүмдөрүн кабыл алууга мажбур кылды. Бул Эрдаган таянган биринчи кадам болуп, арты-артынан жардыруулар ишке ашырылган сайын Америка бул күчтү чоңойто берди. Көп

убакыт өтпөй, Эрдагандын колундагы коопсуздук күчтөрү армия үстүнөн көзөмөл орнотуп, Эрбакан жана башкалар доорунда болгондой бийликке каршы төңкөрүштөрдү ишке ашыра албай турган кылып койду. Кийин Эрдаган Түркия армиясынын жогорку аскерий кеңешинин мыйзамына ылайык, жогору даражадагы кемалчы офицерлерди отставкага чыгара баштады. Эрдаган алардын ордуна ага берилген кишилерди же аны бир аз жактыраган кемалчыларды дайындады. Белгилүү болгондой, Британия жана анын ар кандай өлкөдөгү малайлары Америкага жана анын малайларына ашкере каршы чыга алышпайт, жашыруун иш алып барышат. 2016-жылы т.а. Түркия жогорку аскерий кеңешинин отставкага чыгарууга каршы жыйынынан бир ай мурун кемалчы офицерлер жасаган төңкөрүштүн ийгиликсиздикке учурашынын себеби да мына ушул эле. Алар отставка маселесин Америка жана анын малайы тарабынан аларга каршы мыйзамдуу жол менен ишке ашырылган чоң сокку деп эсептешкен. Натыйжада, бул ийгиликсиз төңкөрүштү жасашты. Бирок, алардын бул иштери өздөрүнө зыян болду. Эрдаган бул иштерди аларды куугунтуктоо жана армияны аларга окшогондордон тазалоо үчүн пайдаланды.

«Эрдагандын исламий Түркиясы» жана «Исламий адилет жана өнүгүү партиясы» жалганы

Түркияда адамдар Исламга ачык каршы болгон кемалчыларды жана илманийлерди жек көрүшүн о.э. исламий ойгонуунун күндөн-күнгө өнүгүп жатканын көргөн Америка исламий өлкөлөрдө алып барган «тизгиндөө» саясатына ылайык, Эрдаганга ислам кийимин кийип жана бийликти ээлеген соң, айрым исламий туйгуларды көрсөтүүнү буюрду. Эрдагандын алдында адамдардын биригишинде мунун таасири чоң болду. Адамдар муну илманийликке жана кемалчыларга сокку деп эсептешти. Ал тургай, айрымдар Эрдаганды султан Абдулхамид деп сыфатташты. Кээ бир кишилер болсо аны Халифа Умар ибн Хаттаб رضي الله عنه нун жолунда бара жаткан киши деп сүрөттөштү.

Эрдаган 1994-жылы илманий кемалчыларга каршы мындай деген: «Түркия түзүмү негизделген илманий акыйда жоюлушу керек, себеби, Ислам жана илманийлик бирге жашай албайт». Ал «Эгер Түркия бардык жарандарды мусулман деп тааныган исламий түзүмдү кабыл алганда, мамлекеттин түштүк-чыгышындагы күрт проблемасына туш келбешин» этибарга алып ушул сөздү айткан.

О.э. Эрдаган Түркиядагы кемалчылардын конституциясын сындап: «Ал аракеттер тарабынан жазылган», - деди. Бирок, көп убакыт өтпөй, ал чыныгы илманий экендигин көрсөттү. Себеби, ал жалгандан кийип алган исламий кийимин чечип, ачык түрдө: «Илманийлик – демократиянын кепилдиги», - деди. Анын оюнда демократиянын негизи жана бөлүктөрү Исламга тескери болбогон минхаж имиш. Акыйкатта болсо, демократия мыйзам иштеп чыгаруу укугун адамга берет. Аллах Таала айтат:

(أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ)

«Байкагыла, жаратуу жана буйруу Ага гана таандык» [7:54]

Аяттагы «буйруу» мыйзам чыгаруу маанисин билдирет. Демек, мыйзам чыгаруучу жалгыз Аллах болуп, адамдар Анын кулу жана өз иштерин Анын шариятына ылайык жүргүзүшү керек. О.э. Эрдаган өзүнүн илманийлигин үгүттөөдө чалгытууга таянды жана аны туура эмес чечмеледи. Башында аны Исламга тескери, экөөсү бирге жашашы мүмкүн эмес деп чечмелеген болсо, кийинчерээк ал динге тескери эмес деп баса белгиледи. Бул эки фикир бири-бирине тескери болуп, биринчиси Ислам жетекчисин айгинелеген кыялдагы каарманды түшүндүрөт. Экинчиси болсо, Эрдагандын чыныгы жүзүн ачып берет о.э. жалган жана айла-амалдары аркылуу илманийликти үгүттөп жаткан илманий экенин көрсөтөт. Себеби, ал көп убакыт өтпөй, өз партиясынын илманийлигин да инкар кылып: «Кээ бирөөлөр бизди исламий партия деп атап жатышат жана кээ бирөөлөр муътадил Ислам деп ойлоп жатышат, бирок, биз исламий да, муътадил исламий партия да эмеспиз. Биз диний партия эмес, тескерисинче, демократияны коргогон партиябыз, адамдар муну жакшы билип алышы керек», - деди. Бирок, таң калычтуусу, анын тарапкерлери дагы эле аны исламий лидер деп, «Адилет жана өнүгүү» партиясын исламий партия деп эсептешүүдө. Эрдагандын Түркия режимин исламий мамлекет деп эсептешүүдө.

Эрдагандын тарапкерлери жана жалган күбөлүк

Эрдагандын көпчүлүк тарапкерлери аны исламий жетекчи, Түркияны болсо исламий мамлекет о.э. «Адилет жана өнүгүү» партиясын исламий партия деп эсептешет. Бул, мусулмандар чыныгы исламий долбоорду т.а. Халифалыкты, аны тикелөө үчүн иш алып барып жаткан Хизб-ут-Тахрирди билбеши үчүн мусулмандарды адаштыруу болуп эсептелет. О.э. бул жалган

күбөлүк болуп, Ислам мындай күбөлүктү харам кылган. Аллах Таала айтат:

﴿وَأَجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ﴾

«... Жана жалган сөздөн ыраак болгула!» [22:30]

﴿مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾

«Ал бир да сөз сүйлөбөйт, эгер (сүйлөсө) анын алдында даяр көрүп турган бир кузөтүүчү (перийште ал сөздү жазып алат)» [50:18]

﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا﴾

«Алар (Рахмандын сүйүктүү пенделери) жалган күбөлүк беришпейт жана келжирек (пайдасыз сөз же иштин) жанынан өткөн чактарында асыл заадалык менен (андан жүзүн үйрүгөн абалдарында) өтүшөт» [25:72]

Эрдаган биринчи даражалуу илманий

Эрдаган илманий гана болуп калбастан, илманийлик үлгүсү жана Түркиядагы биринчи даражалуу илманий. Биз төмөндө ойгоо жүрөк ээси болгон же чын дилден кулак салган киши үчүн катый далилдерди келтиребиз.

Эрдаган илманийлик менен сыймыктанышы о.э. өз партиясынын жана мамлекетинин исламийлигин четке кагышы:

Эрдаган өзүнүн илманийлиги о.э. «Адилет жана Өнүгүү» партиясы Түркияда илманийликти коргогону менен сыймыктанат. Ал өзүнүн көптөгөн билдирүүлөрүндө ал, партиясы жана мамлекети илманий экенин талкууга орун калтырбай турган даражада катый түрдө тастыктаган. Мисалы, 2009-жылы 12-декабрда Ливандын ас-Сафир гезитине берген интервьюсунда мындай деди: «Адилет жана Өнүгүү партиясы исламий партия эмес. Ал бийликтин тышкы саясатын жаңы Усманий саясат дегенден баш тартат. О.э. Газага тилектештигин исламий деп эсептөөнү да четке кагат». Эрдаган бул билдирүүсүндө «Адилет жана Өнүгүү» партиясын исламий деп эсептөөдөн баш тартты. Ал илманийликти мактап мындай дейт: «Илманийлик – демократиянын кепилдиги». Белгилүү болгондой, демократия куфр түзүмү болуп, аны кабыл алуу, колдонуу жана ага чакыруу харам. Себеби, анын негизи, түзүмү жана мыйзамдары Исламга тескери.

Эрдаган Түркиядагы мусулмандарды илманийлик негизинде башкарат

Албетте, Түркия мамлекети Халифалык кулатылгандан тартып бүгүнкү күнгө чейин т.а. жүз жылдан бери илманийлик негизинде

өкүм жүргүзүп келүүдө. Анын конституциясы илманий болуп, Исламга эч кандай тиешеси жок. Бардык мекемелери өз иштерин адамдар тарабынан чыгарылган мыйзамдар аркылуу жүргүзөт жана бул мыйзамдар эч кандай исламий эмес. Түркия Сайкс Пико келишиминде көрсөтүлгөн колонизаторлук чегараларын коргогон мамлекет. Демек, ал исламий мамлекет эмес. Себеби, исламий мамлекет бардык мусулмандар үчүн жалгыз мамлекет болуп, анын вилайттары арасында эч кандай чегара болбойт. Кафирлер менен болгон чегарасы да туруктуу болбойт. Себеби, ал дайыма жихад жана кеңейүү абалында турат. Анын негизги иши – Исламды даъват жана жихад аркылуу дүйнөгө жеткирүү. Исламий мамлекеттин эң көзгө көрүнгөн сыфаттарынын бири ал мусулмандарды адамдар тарабынан иштелип чыккан мыйзамдар менен эмес, исламий шарият өкүмдөрү менен башкарат. Анын башкаруу түзүмү илманий республика же монархиялык түзүм эмес, ал Халифалык түзүмү. Усманий Халифалык Эрдагандын илманий мамлекети сыяктуу жалаң түрктөрдүн эмес, бардык мусулмандардын мамлекети болгон. Мисир, Шам, Ирак, Хижаз, Яман жана башка өлкөлөр исламий Халифалыктын вилайттары болуп, аларды эч кандай чегара бөлбөгөн. Эрдаган болсо Түркиянын илманийлигин тастыктап жатканын жана аны исламий деп эсептөөдөн баш тартып жатканын көрүп турабыз. Ал өз мамлекетин катый түрдө илманийлигин тастыктоо үчүн жөн гана жаңы усманий мамлекет деп эсептелишин четке кагууда. Эрдаган муну менен Түркия усманий мамлекетке окшош же анын улантуучусу болушун четке кагууда.

Эрдагандын Түркия тышында илманийликке кызмат кылышы

Илманийликке ишенген жана Түркияны ошол илманийлик негизинде башкарып жаткан Эрдаган өлкө сыртында илманийликти үгүттөө, аны коргоо жана анын жолунда курмандыктарды берүү үчүн аракет кылат. Ал «араб жазы» козголоңдорунан кийин Мисир, Тунис жана Ливия сыяктуу мамлекеттердин жаңы акимдерин илманий Түркия үлгүсүн карманууга үндөдү.

Ал эми, Түркиянын өлкө тышында илманийликти коргоо маселесине келсек, Түркия Американын Сириядагы планын аткарды т.а. Сирия козголоңун өз багытынан бурду. Себеби, козголоңчулар Сириянын 70%дан ашык жерин ээлеп, Халифалыкты тикелөөгө карай аттанышкан эле. Алар Сирия

режимин жана анын илманийлигин түбөлүк кулатуу алдында турушкан. Иран, Сирия режими жана Россия Сирия калкына каршы канчалаган кан төгүүлөрдү ишке ашырышпасын, алардын кайратын сындыра албады. О.э. алар адам өлтүрүүлөр, кыргыздар жана узакка созулган курчоо о.э. бомба жаадыруулар аркылуу да Шам калкын максатынан кайтара алышпады... Ошондо Эрдаган Американын көрсөтмөсүнө ылайык Сирия режимин коргоого жана Шамдагы илманийликти кулоодон сактап калууга киришип, бул ишти айла-амалдар аркылуу ишке ашырды. Эрдаган өзүн Сириядагы тогут режимге каршы туруп, Сирия козголоңчулары менен бирге болгондой кылып көрсөттү. Айрым козголоңчуларды өзүнө тарта алган соң, аларды сүйлөшүүлөргө жана чегинүүлөргө жетеледи. Кийин режим кайтарып ала албай жаткан региондордон козголоңчулар чегиниши үчүн жасалма согуштарды уюштурду. Халабда болсо режим алты ай шаарды курчоого алып турса да, козголоңчулар курчоону жарып, режимди жеңген жана ал жердеги күч багытын өздөрүнүн пайдасына чечишкен. Ошондо Эрдаган согушкерлерди Халабдан чыгаруу үчүн 2016-жылы ал-Баб шаарында «Фурат калканы» согушун уюштурду. Согушкелер Халабдан чыгып кеткен соң, Иран жана Россия жардамында Сирия режими Халабды кулатып, ал жерде эң ыплас кан төгүүлөрдү жасады. Эрдаган 2018-жылы «Зайтун бутагы» операциясы аркылуу 25 миң согушкерди Афринге көчүрдү жана Чыгыш Гута режимдин колуна өттү. Эрдаган 2019-жылы «Тынчтык булагы» деген операция аркылуу согушкерлерди күрддөргө каршы согуштуруу үчүн Сириянын түндүгүнө көчүрдү жана бул региондор да режимдин колу астындагы региондорго кошулду. Бул региондор сегиз жылдан бери козголоңчулардын колунда болуп, режим аларды кайтарып ала албай жаткан. Бирок, козголоңго сокку берген жана козголоңчулардын колундагы көптөгөн региондорду режимге кайтарган Эрдагандын айла-амалы себептүү режим бул региондорду кайра ээлеп алды. 2020-жылы болсо кудум ушундай айла-амалдар аркылуу Сирия режими Идлиб аймагындагы козголоңчуларды акыркы штабы болгон Саракиб шаарын тартып алды. Ар кандай акылы бар киши үчүн ачык-айкын көрүнүп тургандай, Эрдаган Шам калкын кыргыз кылууда тогутка шерик, а түгүл, кылмыш жаатында Башарды артта калтырды. Себеби, ал тогутту кулоодон куткарып, илманийликти кыйроодон сактап калды.

«Аста секиндик» жалганынын кулашы

Эрдагандын тарапкерлери Эрдагандын мамлекети исламий деп, Эрдаган исламий шариятты аста-секин колдонууга аракет кылып жатат деп ишеништи. Эрдаган армияны колго алган соң, алар «эми ал исламий мамлекетти жарыялап, Ислам өкүмдөрүн колдонот» деп ойлошту... Бирок, алардын арзуулары көккө сапырылып, үмүтсүз болушту. Мына Эрдаган бир нече жылдан бери бийликте, армия жана коопсуздук анын колунда. Түркиядагы адамдар болсо Ислам менен өкүм жүргүзүлүшүнө жана Ислам өкүмдөрүн карманууга даяр. Ошондой болгон соң, эмне үчүн Эрдаган илманий режимди жоюп, Ислам мамлекетин жарыялабайт? Эмне үчүн турмуштун бардык тармагында Ислам өкүмдөрүн колдонбойт? Акыры исламий Уммат аны колдоп-кубаттайт го. Эмне үчүн илманийликтин жоюлушун жана Ислам өкүмдөрүнүн тикеленишин сабырсыздык менен күтүп жаткан анын тарапкерлеринин үмүтү жүзөгө чыкпай жатат? Бул суроолордун жообу – Эрдаганды Ислам менен өкүм жүргүзүүдөн тосуп жаткан нерсе экөө:

Биринчиси: Эрдагандын илманийликке болгон терең ишеними жана канааттануусу. Илманийлик Эрдагандын жашоодогу программасы болуп, Түркиядагы адамдарды толук канааттануу, ыраазылык жана кадыржамдык менен ошол илманийлик аркылуу башкарат. Ошондуктан, ал өз мамлекетин исламий деп атоого каршы. Эрдаган муну ачык айтат. Ал мамлекетин исламий деп атоого ыраазы болбогон соң, кантип Ислам менен өкүм жүргүзүшү мүмкүн? Акыры, бул анын илманийлик акыйдасына жана инсан тарабынан иштелип чыккан мыйзамдарына тескери программа го?

Экинчиси: Эрдаган Америкага малайлык кылышы жана Түркиянын ичинде-сыртында Америка сызып берген пландарды аткарышы. Илманийликти колдонуу, ага үгүттөө, аны коргоо, анын жолунда курмандыктарды берүү, Америка кызыкчылыктарын коргоо жана коркунуч жаралганда ызы-чуу көтөрүү ошол пландарга кирет. Эрдаган буларды толук ишке ашырууда.

Мындан тышкары «аста-секиндик» кыялдагы түшүнүк болуп, жүзөгө чыкпай турган нерсе. Себеби, эки иштин бири болот: Ислам өкүмдөрү колдонулат же башкасы анын ордун ээлейт. Эгер, сүткордуктун ставкасы 14% болсо, бир канча убакыт өткөн соң, 8%га чейин төмөндөсө, кийин 2%га чейин түшкөн болсо, булардын баары сүткордук. Бул куфр башкаруусу болуп, Ислам өкүмдөрүнө тескери келет. Исламда риба бүтүндөй харам кылынган,

каргышына дуушар болот, (Аллах ага) чоң азапты даярдап койгон» [4:93]

Бул бир момунду жазыксыз өлтүргөн кишинин күнөөсү жөнүндө аятта айтылган сыфаттар. Аятта андай киши тозокто түбөлүк калары жана Аллахтын каарына, наалатына жана азабына дуушар болушу жөнүндө айтылууда. Демек, миңдеген мусулмандарды өтүргөн же аларды өлтүрүүгө шерик болгон кишинин абалы кандай болушу мүмкүн?! Эрдаган бир нече жыл мурун өз кошуунун Ливияга жиберди. Бул кошуун 70 жылдан бери Фалестинди басып алып, он миңдеген мусулмандарды өлтүргөн яхудий вужудунун жанынан өттү. Эрдаган аларга каршы согушуу үчүн бир да кошуун жибербеген. Текерисинче, бул кошуундар Британиянын таасирин сындырып, Хафтар аркылуу өзүнүн таасирин тикелөөгө аракет кылып жаткан Америка пландарын аткаруу максатында мусулмандарды өлтүрүү үчүн Ливияга жол алды. Бул, колонизатор кафирлерди ыраазы кылуу үчүн эки тараптан мусулмандардын каны төгүлө турган пайдасыз согуш. Эрдаган болсо, ошол согуштарда мусулмандарды кыргын кылууда кафирлерге шерик.

Эрдагандын Фалестин жана анын калкы маселесиндеги кыянаты

Эрдаган башка мусулман акимдери сыяктуу Фалестин калкы үчүн шайлоолордо жалындуу сөздөрдү айтуудан башка эч нерсе кылбады. Ал Фалестин жана анын калкына кыянаттык кылды. Яхудийлерге каршы согушуу жана Фалестинди алардын ыпластыктарынан тазалоо үчүн бир да кошуун жиберген жок. Ал тургай, 2010-жылы яхудийлер «азаттык» кемесиндеги тогуз түрктү өлтүргөндө да алар үчүн өч албады. Эрдаган мунун артынан өзүнүн шайлоо алдындагы рейтингин көтөрүүнү максат кылган эле. Курман болгон тогуз түрк аскердин өлүмү дагы эле анын жоопкерчилигинде калууда. Ал эми, Эрдагандын яхудий вужуду менен болгон алакасы достук маанайда тыгыз уланууда. Эрдаган алар менен соода-сатык, аскерий жана коопсуздук алакаларын токтоткон жок. Бул үч тараптуу алакалар Эрдаган доорунда мурдагыга караганда сезилээрлик даражада күчөдү. Түркия мамлекети яхудий вужудун 1948-жылы эле биринчилерден болуп тааныган илманий мамлекет болуп эсептелет. Бул нерсе бүгүнкү күнгө чейин уланып келүүдө. Түркиядагы яхудий вужудунун элчилиги Эрдаган менен мубарек Фалестин жерин басып алган яхудий жетекчилеринен турган достору ортосундагы тыгыз

алакалардын далили болуп саналат. Эрдаган яхудийлерге Түркия өкмөтүндөгү мурунку акимдерине караганда көбүрөөк кызмат кылды. 2016-жылы (израилде) өрт башталганда Эмираттар сыяктуу мамлекеттер аны өчүрө албады. Ошондо яхудийлер Фалестин жана анын калкына жасаган иштери үчүн жаза катары өлүп калуусуна аз калды. Бирок, алардын ишеничтүү досу Эрдаган аларды куткарууга шашылды жана бул иште ийгиликке кетишти. Яхудийлер Фалестин калкын өлтүрүү, үйлөрүн жана эгин талааларын ойрон кылышы үчүн дагы жол ачылды. Муну менен Эрдаган 2016-жылдагы өрттөн яхудийлерди куткарып, алардын Фалестин жаатындагы кылмыштарына шерик болду. Кызыгы, Эрдаган Сирия режими Хамага от койгондо жана Россия регионду өрттөгөндө аларды өчүрүгө шашылган жок. Тескерисинче «Биз экинчи Хама болушуна жол бербейбиз» деди, бирок, экинчи, үчүнчү жана төртүнчү Хама кыргыны да болуп өттү. Эрдаган эч нерсе кылган жок. Россиянын Шамдагы жырткыч кылмыштарына карабастан, Эрдаган Аллахтын душманы Путин жетектеген Россия менен тыгыз алакаларды улантты.

Сойкулук борборлору жана нудист пляждарды түзүү

Түркияда мусулмандарды бузган сойкулук борборлору Эрдагандан мурда да бар болгон, бирок, алар Эрдагандын доорунда дагы да кеңейди. Сойкулук борборлорунун бирине ээлик кылган аялдардын бири Эрдаган президенттик кызматка дайындалгандан кийин, анын жеңишине кубанып, «Эрдагандын бийлик доорунда бизнеси өнүккөнү үчүн аны колдорун» айткан. Айрым отчётторго ылайык, Түркиядагы сойкулук борборлору дүйнөдөгү эң ири акча топтоо борборлорунун бирине айланган. Демек, Түркия экономикасы акыркы жылдарда сезилээрлик даражада «өнүккөнүнө» таң калбаса да болот.

Ал эми, Эгей деңизинин жээктериндеги нудист пляждарына келсек, Эрдаган 2009-жылы анын ачылышына катышты. Мухаммад Фатих жана Султан Абдулхамид өлкөсүндө бул сыяктуу пляждардын болушу кандай гана аянычтуу. Өкүнүчтүүсү, бул маалыматтар 100% чындык болуп, бул нерсе Түркияда ызы-чууга себеп болгон соң, Эрдаган абийир пляждарын ачууга киришти.

Тыянак. Албетте Эрдаган Америкага малай, Россия жана яхудий вужудунун досу о.э. Ислам жана мусулмандарга саткын жана Түркияда биринчи даражадагы илманий. Анын иштери Ислам назарында ааламдар Роббиси, аалам, адам жана тирүүлүктүн

Жаратуучусу о.э. бардык нерселердин Кожосу болгон Аллахтын ачуусун келтире турган кылмыш болуп эсептелет. Уммат убакыт өтүп бушайман болуп калардан мурда бул акыйкаттарды түшүнүп жетиши керек. О.э. исламий өлкөлөрдөгү режимдерди, алардын катарында Эрдаган режимин кулатуу үчүн Хизб-ут-Тахрир менен аракет кылышы, чыныгы өзгөрүү кемесинин капитаны улуу аалым Ата ибн Халил Абу Роштанын артынан саптарын бекемдеши керек. Мындан тышкары, мусулмандарды куткаруу жана ойготуу жолунда пайгамбарлык минхажы негизиндеги рошид Халифалыкты тикелөө үчүн Хизб-ут-Тахрир менен бирге аракет кылышы керек.

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ ؕ وَفِهِمْ اٰمَنًا يٰعِبْدُوْنِي لَا يَسُرُّكُوْنَ بِي سَنِيًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُوْلٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ﴾

«Аллах силерден ыйман келтирген жана жакшы амалдар кылган заттарга, кудум мурунку өткөн (итикаддуу) заттарды халифа кылгандай, аларды да жер жүзүндө халифа кылууну убада кылды жана алар үчүн Өзү ыраазы болгон (Ислам) динин үстөм кылууну о.э. аларды көргөн кооп-коркунучтарынан кийин бейпилдикке бөлөп коюуну убада кылды. «Алар Мага гана ибадат кылышат жана Мага бир да нерсени шерик кылышпайт. Ким мына ушул (убада)дан кийин куфрону (ниъмат) кылса, анда, алар фасыктар» [24:55] □

Уламалардын коомдогу милдети жана ролу

Арабдарда макал бар: «Нерсенин кадырын аны жоготкон адам билет». Биз таква жана салих уламадар жок заманда жашап жатабыз, алар сейрек болуп бараткан сайын алардын кадыр-кыйматын жана маанисин дагы да көбүрөөк түшүнүп жатабыз. Адамдарга билим берүүдө, коомго туура жана туура эмести түшүндүрүүдө роббаний уламалардын ролунун чоңдугу айдан ачык. Шексиз, биз дагы да күчөп жаткан бир акыйкаттын күбөсү болуп баруудабыз. Ал да болсо таква уламалардын аздыгы. Коомубузда алардын ролу жана таасири жок болуп калгандыгын көрүп турабыз. Себеби, алар коомубуздун сактап туруучу заты жана реформаторлору. Сактап туруучу заты бузулган коомдо жакшылык болбойт.

Бүгүн биз мусулмандарды караңгылыктан нурга алып чыгууда жең түрүп, өз ролун аткара турган солих, таква уламаларга жана жетекчилерге суу жана абага муктаж болгондой муктажбыз. Себеби, уламалар менен өкүмдарлар ортосунда турмуштук жана ажырагыс мамилелер бар, алардын ар биринин коомду оңдоодогу натыйжалуулугу ачык көрүнөт. Имам Суфьян Саврий окуучуларына: «Эгер, уламалар бузулса, дүйнөдө аларды оңдой турган ким калат?» деп, төмөндөгү ыр саптарын окуду:

«Эй уламалар жамааты, эй журт түздөрү,

Эгер, түз бузулса, аны ким оңдойт».

Албетте, уламалар Аллахтын адамзатка берген ниъматы, алар караңгылыкты жарыта турган шамчырактар. Алар хидаят жетекчилери жана пайгамбарлардын жердеги мураскорлору о.э. Умматты душмандарынан, алардын фикирий жана сакафий куралдарынан коргоочу калкан. О.э. алар шайтандардын жүрөгүнө үмүтсүздүк сала турган таква калктары. Алар Ислам тирөөчү, анын нукуралыгын жана тазалыгын сактай тургандар. Алар ар бир нерсени камтып алган жымжырттыкты буза турган акыйкат сөз. О.э. алар Уммат куфр калкынын чөлүндө адашканда аны туура жолго сала турган жетекчилер. Пайгамбарыбыз ﷺ аларды эң жакшы сыфаттар менен сүрөттөп мындай дейт:

«إِنَّ مَثَلَ الْعُلَمَاءِ فِي الْأَرْضِ كَمَثَلِ النُّجُومِ يُهْتَدَى بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، فِإِذَا انْطَمَسَتْ النُّجُومُ أَوْشَكَ أَنْ تَضِلَّ الْهَدَاةُ»

«Жер жүзүндөгү уламалар кургактык жана деңиз караңгылыктарында алар аркылуу жол табыла турган жылдыздарга окшойт. Себеби, жылдыздар көрүнбөсө, жол баштоочулар да адашын калышы мүмкүн». (Ахмад ибн Ханбал риваяты). Уламалар – пайгамбарлардын мураскорлору. Расулуллах ﷺ алар жөнүндө мындай деди:

«إِنَّ الْعَالِمَ لَيْسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ حَتَّى الْحَيْثَانِ فِي الْمَاءِ. وَفَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ. وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ النَّبِيِّاءِ»

«Аалым үчүн жер-асмандагы бардык нерселер, ал тургай, деңиздеги киттер да истигфар айтат. Аалымдын абиден үстөмдүгү айдын жылдыздардан үстөмдүгү сыяктуу, алар пайгамбарлардын мураскорлору». (Абу Давуд риваяты).

Нусустар ишара кылган бул кадыр-кыймат жана жогору даража Исламды коргой турган, Аллахтын динин коргой турган о.э. өкүмдарларды өз илими жана сабыры менен шариятты колдонууга чакыра турган уламалар жөнүндө. Ооба, ушул мартаба жана жогору даража илимине амал кыла турган, маъруфка буюруп, мункардан кайтара турган о.э. өкүмдарларды насаат жана мухасаба аркылуу колунан кармап турган акыйкат калкынын кербенине кошулган уламаларга берилет.

Ушул фазилат акыйкатка ээрчүү, аны бекем кармоо, насаатты Аллах жана Расулу о.э. мусулмандардын имамдары, калкы үчүн жогору коюуда пайгамбарлардын сыфаты менен сыфатталган, мусулмандардын ишине көңүл бура турган о.э. фитна, кыйынчылык жана азаптарга этибар бербей турган уламаларга тиешелүү.

Ислам уламалар менен өкүмдарлар ортосунда

Риваяттарда сыфаттары айтылган уламалар – бул залымге «сен залымсиң» деп айтуудан коркпогон уламалар. Өзү билген акыйкатты ачык айтуудан жана бузукуларды тыйып коюудан адамдар аларды тосо албайт. Алар Аллах жолунда жемелөөчүнүн жемесинен коркушпайт. Шексиз, алар акыйкатты жеткирүүдөгү кайратты Исламдан жана Исламда бекем турушунан алышат.

Тарыхка карай турган болсок, уламалардын өкүмдарларга карата позициясын жана кайда болбосун акыйкатты айтуудан коркпогонун, тескерисинче, султандар алардан коркконун көрөбүз.

Бирок, бүгүнкү уламалардын өкүмдарларга карата позициясы пайгамбарлардын мураскору болгон мурунку уламалардыкына окшобойт. Себеби, аларда батылга каршы акыйкат кубаты алсырады жана өкүмдарлар алдында акыйкатты ачык айта турган уламалар азайып кетти. Өкүмдарларды бузгунчу иштерине үчүн мухасаба кылуу кыйын ишке айланды. Эгер, мусулман өкүмдарлар бирер чечим кабыл алуудан мурда уламаларга кайрылса, алар нусустарды башка мааниге бурууга шашылып, залим өкүмдарлардын чечимин актоого аракет кылышат. Эрдогандын токтомдорун акташы жана түрк лирасынын мөөнөттүү депозиттердеги рибасына кызыктыруулары буга ачык далил. Себеби, алар «мамлекеттин белеги» деп атап, Аллах харам кылган рибаны халал кылышты. Алар өкүмдарларды зулуму үчүн мухасаба кылуунун ордуна дааратты бузуучу амалдар жөнүндө хадистерди айтууну абзел көрүштү. Хутбаларда жеп-ичүү адептери жөнүндө сүйлөштү, бирок, өкүмдарлардын колонизатор кафирди дос тутуп жатканы жана бул кафирлердин мусулман өлкөлөрүндөгү кыргыздары жөнүндө унчугушпады. Ооба, хукм Аллах түшүргөн өкүмдөргө баш ийүүнүн ордуна Аллах түшүргөн өкүмдөрдүн бурмалоосу өкүмдарлардын каалоосуна моюн сунуу болуп калды. Акимдер Аллах жана Расулун ыраазы кыла турган фатваларды чыгара турган таква уламалардын тарабында болуунун ордуна, заманыбыздын уламалары Аллах түшүрбөгөн нерседе акимдердин тарабында болуп, алар чыгарган өкүмдөрдү актай турган жана арзыбаган дүйнөгө Ахыретин сата турган болушту. Пайгамбарлардын мураскору болуу үчүн акыйкатты айтуу эле эмес, Аллахтын ыраазылыгын каалоо о.э. жемелөөчүнүн жемесине көңүл бурбоо жана акаарат кылуучунун акаратынан коркпошу керек. Мындай аалымдар акыйкат ачыкка чыкканга чейин фатва берүүгө шашылып, фатвадагы катасы көрүнүп калса, экиленип калбайт. Уламалар султаны Изз ибн Абдуссалам фатва берүүдөн корккон жана катасы көрүнүп калса, акыйкатка кайткан. Казы Иззуддин Бакарий мындай икая кылат: «Шейх Иззуддин ибн Абдуссалам күндөрдүн биринде бир нерсеге фатва берди, кийин ката кылганын билип, Мисир жана Каирде өзү жөнүндө элге кайрылып мындай деди: «Кимге Ибн Абдуссалам баланча нерсе жөнүндө фатва берген болсо, ага амал кылынбайт, себеби, ал ката» (Табакоти Сабкий). Алардын назарында фатва акимдерден коркуп, адмдарга

жагынуу эмес, Аллахтын ыраазылыгын үмүт кылып, Ислам келтирген акыйкатта ээрчүү болгон.

Ал кишини уламалар султаны деп бекеринен айтышпаган. Хижрий 638-жылы пайдыша Салих Исмаил агасы падыша Салих Айюбдан коркуп кресттүүлөр менен келишим түздү жана мусулмандардын чептери болгон Сайданы, Сакифти, Сафдды жана башка чептерди аларга тапшырды. Кийин кресттүүлөрдүн Дамаскка кириши жана Мисирдеги мусулмандар менен согушуу үчүн курал сатып алууларына урухсат берди. Ошоно Изз ибн Абдуссаламдын ачууусу келди, себеби, болгон нерсе ага оор келди. Кийин кресттүүлөргө курал сатуу харам экени жөнүндө фатва берди. Соодагерлер арасында кезип жүрүп: «Алар менен соода кылышыңар харам, себеби, алар боордошторуңар менен согушуу үчүн силерден курал сатып алууда, силер болсо алардын ишин жеңилдетип жатасыңар», - деген. Кийин Умавийлер мечитинде минбарга чыгып, душмандарга достук мамиледе болууну каралады, кыянаттын өтө жамандыгын сүйлөдү, султанды кылган иши үчүн кайтуу айыптады жана хутбада анын акысына дуба кылбай койду. О.э. эл алдында султанды бошотуп ордуна башканы коюу жөнүндө сүйлөөгө өттү. Ал: «Оо, Аллахым, бул Умматты рошид амир менен сыйла, ал аркылуу досунду азиз, душманыңды кор кыл. Адамдар ал себептүү Сага итаат кылсын жана Сага күнөө кылуудан алыс болсун», - деп дуа кылды. Адамдар мусулмандарга коопсуздук тилеп, душмандарды жеңүү жөнүндө дуа кылышты. Изз ибн Абдуссалам кылыч жасаган усталар алдынан өтүп бара жатып, аларга кресттүүлөргө кылыч сатуу харам экендиги жөнүндө фатва берди.

Эй фазилаттуу аалымдар: албетте Халифалык фарздардын таажысы, аны тикелөөгө аракет кылуу калктын милдети болуп, биринчи кезекте кылына турган иш. Себеби, ал Аллах түшүргөн өкүмдөр менен өкүм жүргүзүү болуп, анда Ислам жана мусулмандар үчүн азиздик бар. Мусулмандар Халифалык доорунда дини менен күчтүү жана азиз болуп жашашты. Ислам калимасы жер жүзүнө тарады жана такбир куфр калкынын жүрөгүнө коркуу сала турган даражада жаңырды. Бир күнү мусулмандар Халифасы асмандагы булуттарга Аллахтын калимасын бийик кылуу жолундагы фатихтер рухунда, Аллахтын нусратына ишенип мындай деди: «Каалаган жайыңа жаай бер, себеби, хиражың мага келет». Румдуктардын жетекчиси Никифор мусулман өлкөсүнө

бастырып кирүүгө батынганда, мусулмандардын Халифасы Харун Ар-Рашидди коркутуп кат жазды. Халифа болсо раддия жазуу үчүн башка кат жиберүүнү туура көрбөдү. Анын катынын артына мындай деп жазды: «Бисмиллахир рохманир рохийим, момундар Халифасы Харун Ар-Рашидден Рум ити Никифорго. Эй кафир аялдын перзенти, катыңды окудум, жообун болсо угуудан мурда көзүң менен көрөсүң». Халифа тезинен кошуунду даярдап жолго чыкты. Константинополь жанындагы Харкала деген жайга жеткенде Никифор аны менен келишим түзүп жизя төлөөгө мажбур болду. Ооба, бул окуя султан Исламга моюн сунган күндө болгон. Ошондо мусулмандар өз дини себептүү азиз о.э. кошуун жана мамлекеттери менен күчтүү болгон. Ошондуктан, алар дүйнөнү жакшылыкка жетектешти.

Бирок, убакыт өтүп, дүйнөгө берилдик жана ааламдар Роббисинин хидаяты бизден кетти. Биз бул хидаятты дүйнөгө жеткирүүнү токтоттук жана уламалардын акимдерге карата мамилеси өзгөрдү. Башкаруу Ислам тегирмени айланасында айлануунун ордуна акимдердин каалоосуна моюн сунуп калды. Ооба, Халифалыгыбыздын кулатылганына көп убакыт болду, куфр калкы иттер олжосуна жутунгандай бизге жапырылышты. Бир кездерде дүйнө жетекчилери жана дүйнөдөгү биринчи мамлекет болгон болсок, бүгүн кор-зар кишилерге айландык.

Биз бир мамлекет элек, бүгүн болсо элүүдөн ашык мамлекеттерге бөлүнүп калдык. Бул мамлекеттердин чегараларын кафирлер белгилеп берди. Мусулмандар жана бүткүл ааламдар кызматында болгон байлыктарыбыз талап-тонолду жана колонизатор кафирлерге олжо болуп калды. Өлкөлөрүбүз нефть, газ жана башка байлыктарга толуп ташса да, бирок, алар Исламга, мусулмандарга жана адамзатка эмес, кафирлерге кызмат кылууда, дүйнөкорлордун ач көздүгү жолунда, адамдарды кул кылууда жана адамзаттын бактысыздыгы жолунда сарфталууда. Бизге кордук жана жакырчылык жазылды жана абалыбыз акын айткандай: «Үстүнө суу жүктөлгөн, бирок, чөлдө чаңкоодон өлгөн төөгө» окшоп калды.

Демек, биз түшүп калган абалдан чыгуунун жолу барбы? Азиздигибиз, кадырыбыз жана дүйнөгө хидаят шамчырагын көтөрүүдөгү ролубузду кайра тикелөөнүн жолу барбы?

Албетте жолу бар, себеби, Расуллалах ﷺ:

«بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا، وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ غَرِيبًا، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ»

«Ислам гариб болуп башталды, ал дагы гариб болуп кайтат, гарибдерге Туба бейиши болсун», деп туура айткан. Чындыгында Ислам гарибдикке кайтты, Расуллалах ﷺдын буйругун аткарып гарибдерге Туба бейиши болсун! Имам Малик ибн Анас айтат: «Бул Умматтын башы эмне менен оңдолгон болсо, акыры да ошол нерсе менен оңдолот». Ислам Пайгамбарыбыз ﷺ Мадинаи Мунавварада түзүлгөн Ислам мамлекети аркылуу тикеленди. Ал алгач адамдардын жүрөгүндө орношуп, кийин Пайгамбарлык минхажы негизиндеги Халифалык формасында жер жүзүнө жайылды. Демек, мусулмандардын абалы пайгамбарлык минхажы негизиндеги Халифалыкты тикелөө аркылуу Исламий жашоону кайрадан баштоо менен гана оңдолот. Бул болсо мусулмандардын өмүр же өлүм маселеси.

Эй пайгамбарлардын мураскорлорунун жолун кармоо каалоосунда болгон таква уламалар:

Албетте, Хизб-ут-Тахрир жетимиш жылдан ашык убакыттан бери ушул тагдырий маселе жолунда күндү түнгө улап аракет кылып келүүдө. Ал Исламга кайтуу жана анын акыйдасы, түзүмдөрү жана өкүмдөрү менен Исламий турмушту кайра баштоо үчүн өзгөчө мусулмандар, бардык адамдарды даъват кылууда. Хизб пайгамбарлык минхажы негизиндеги Халифалыкты тикелөө үчүн исламий Уммат менен бирге иш алып барууда. Муну менен Ислам мурда болгондой, азиз, күчтүү жана ааламдарга хидаят болуп кайтсын. О.э. Хизб ушул максат жолунда ысык жана суук күндөрдү башынан өткөрдү. Анын жигиттери башка даъватчылар жана пайгамбарлардын пикирлештери сыяктуу түрдүү фитналарга туш болушту, куугунтукталды, өлтүрүлдү жана камактарга ташталды. Ушуга карабастан, Аллах каалаган нерсе жүз берди жана коомду өзгөртүүдө калыс аракет кылып жаткандарды үмүтсүз кылбаган Аллахтын сүннөтү аткарылды. Себеби, Хизб-ут-Тахрир Халифалык түшүнүгүн мусулмандардын арасында раъй аμμαга айлантты, адамдар Халифалык менен гана кутулууларын түшүнүп жетишти. Аллахтын фазилети менен Халифалык тикелөө жолунда аракет кылып жаткандар көбөйдү. Хизб зулум жана айла-амалдарга карабастан, нусрат Аллахтан гана экендигине жана Аллах Тааланын ушул аятына бекем ишенип, Расуллалах ﷺдын сийратынан истинбат кылып, жолун улантты.

﴿وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ﴾

«Чынында эле, алар өздөрүнүн айлакерликтерин кылышты. (Бирок) эгер алардын айла-амалдары себептүү тоолор жемирилип кете турган болсо да, алардын (бул) айла-амалдары Аллах алдында (маалым)» [14:46]

Эй фазилаттуу уламалар:

Албетте, биз өзүбүзгө да, силерге да жакшылыкты гана каалайбыз. Анас رضي الله عنه риваят кылган хадисте Расуллуллах صلى الله عليه وسلم айтты:

«لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ»

«Өзүңөр үчүн жакшы көргөн нерсени боордошуң да ыраа көрмөйүнчө момун боло албайсыңар». (Бухарий риваяты). Ошондуктан, бул чоң маселеде т.а. Пайгамбарлык минхажы негизиндеги Халифалыкты тикелөөдө биз менен бирге болушуңарды каалайбыз. Акыры, бул ишке эң ылайык кишилер пайгамбарлардын мураскорлору болгон уламалар эмеспи? Таква жана калыс аалым киши саптардын алдыңкысында болууга жана адамдарга: «Эй адамдар туура жол мына бул жерде» деп акыйкатты көрсөтүүгө о.э. Аллахтын калимасы жер жүзүндө жогору болушу үчүн биринчи сапта каармандар менен бирге турууга ылайык.

Биз силерди жакшылыктын ушул улуу эшигине чакырабыз. Биз силерди өз кызыкчылыгыбыз үчүн, же бирер мартада, же дүйнө жолунда бизге жардам беришиңер үчүн чакырбайбыз. Тескерисинче, силерди Аллахтын буйругуна лаббей деп жооп беришиңер жана итаат кылышыңар үчүн чакырып жатабыз. Мусулмандардын жашоо түзүмүн Ислам негизинде куруу, Аллахтын шариятын өкүм чыгаруучу кылуу жана хидаят жарыгын дүйнөгө алып чыгуу үчүн сиилерди чакырып жатабыз. Себеби, бул дүйнө бакыты жана Ахырет сообу мына ушунда.

Бул Аллахтын убадасы жана Расулунун кушкабары, анын таң атуу убагы келди. Ал эки жаа аралыгында, балким, андан да жакын. **Эй уламалар бул силердин милдетиңер жана мойнуңардагы аманат!**

Бүгүн Уммат башчысыз бытыранды абалга түшүп калды, силер болсо Уммат жетекчилерисиңер. Адамдар силерге көз салып турат, алар силерден үлгү алууга ылайык позицияны күтүп жатат. Жетекчи өз калкына жалган сүйлөбөйт, демек, адамдар туурасында Аллахтан корккула. Акыйкатты сүйлөбөй тургандардан жана залымдердин таянычтарынан болуп калбагыла. Силер Имам Ахмад ибн Ханбалдан үлгү алгыла. Ал киши абасы Исхак ибн Ханбал

өкүмдарлардын зулумунан коркуп, алардын фикирин айтмакчы болгондо мындай деген: «Эй аба, эгер аалым коркуп жооп берсе, жахил болсо жахилдигин кылса, акыйкат качан ачыкка чыгат?». Демек, бүгүн сүкүт сактап туруунун убагы эмес, эгер силер айтпасаңар, силерден башка ким айтат?

Эй фазилаттуу уламалар:

Аллах жана Расулу бизди итаат кылууга буюрган, биздин жашообуз жана иштерибиздин тууралыгы итаатта. Аллах Таала айтат:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾

«Эй момундар, Аллах жана Анын пайгамбары силерди түбөлүк жашоо бере турган нерсеге даъват кылганда, аны кабыл алгыла жана билип койгула, шек-күмөнсүз, Аллах ар бир киши менен анын дилинин ортосун ээлеп турат. Албетте, Анын алдына топтолосуңар»

Эгер, биз мындан жүз үйүрсөк, Аллах биздин ордубузга башкаларды алмаштырып коюу менен эскертти.

﴿وَإِنْ تَنَوَّلُوا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ﴾

«Эгер силер (Аллахка итаат кылуудан) жүз үйүрүп кетсеңер, Ал (ордуңарга) силерден башка бир коомду алмаштырып коёт, кийин алар силерге окшош болбойт!» [47:38]

Биз Аллахтан бизди Өз дини жолунда иштетишин, биздин ордубузга башкаларды алып келбешин жана бизден ыраазы болушун сурайбыз.

Эй уламалар, силердин милдетиңер Аллах Расулуна түшүргөн вахийден жана сахабалар, табейиндер жана илимине амал кылган уламалардан мойнуңарга түшкөн аманатты баян кылуу. Ушундай бир аманат, ага бузукулук да жетпейт, текке да кетпейт. Эгер, силер баш тартсаңар, Аллах силердин ордуңарга башкаларды алып келет жана алар силердей болушпайт.

Бул оор аманат болуп, силерден жемелөөчүнүн жемесинен коркпошуңарды, кайда болсоңор да акыйкатты айтышыңарды жана диниңерди арзыбаган дүйнө матасына сатпашыңарды талап кылат. Бирок, бул – аманат жана Аллахтын баалуу матасы. Ал кеңдиги асмен менен жерге тең бейиш. Ага умтулган кишиге кыйынчылыктар арзыбас болуп калат жана аманатты көтөрүшүнө жардам берет.

Силер Пайгамбарлар мураскору болуп туруп, сүкүт сактасаңар, Уммат мында караңгылыкта өз жолун кантип табат? Бир нече кылымдар адамзаттын куткаруучусу о.э. рахмат жана адилет булагы болгон Халифалык белгилерин адамдарга силер баян кылбасаңар, силерден башка ким кылат?!

Эй уламалар:

Эгер нафсиңерди жеңип, адамдарга пайгамбарлык мурасынан силерге жеткен акыйкатты баян кылсаңар, Уммат силерди жеркесине көтөрүп жүрөт жана Роббиңер алдындагы мартабаңар жогорулайт. Эй фазилаттуу уламалар, өзүңөрдөгү жакшылыкты дүйнөгө көрсөтүп койгула, кафирлер Ислам мусулмандарда тирүү жана түбөлүктүү экенин о.э. аларды бир Уммат кылып турганын көрүшсүн. Келгиле, рошид Халифалык байрагы астында биригели о.э. бирге Аллах жана Расулунун чакырыгына жооп берип, Хизб-ут-Тахрир менен аны бийиктерге көтөрөлү.

Ислам байрагы айланасында биригели, ошондо Исламдын азиздиги өзүбүзгө кайтат, колонизатор кафир жана анын залымдерден турган малайларынын тактысы кулайт. Биз бириксек, Аллах Таала абалыбызды өзгөртөт жана жырткыч айбандар өз олжосуна таштанган сыяктуу кафирлер бизге асылбай турган болот. Ошондо Ислам ар бир отурукташкан жана көчмөнчүнүн үйүнө кирип барат.

Эй уламалар, жеңди түрүп, акыйкатты айткыла, Уммат ойгонуп, адамдар үчүн чыгарылган эң жакшы Уммат макамына кайтсын. Аллах Таала Умматка нусрат берип, ал аркылу кафирлердин жүрөгүнө коркуу салсын. Силердин ойгонушуңар ооруган дилдерге дары болсун. Шашылгыла, себеби, бактысыздык бүткүл адамзатты курчап алган, чыныгы жетекчилик жоктугунан дүйнө баткакка батып барууда. Бүгүн жарактуу жетекчилик доору жана пайгамбарлык минхажы негизиндеги рошид Халифалык заманы. Исламий Уммат жана алсыз кишилерге кушкабар бергиле о.э. кафир жана залымдерди эскерткиле. Себеби, силер адамдарды бактысыздык жана адашуудан куткарасыңар. Исламий Уммат бытыранды жана алсыз болсо, бирок, ал адамзатты куткаруу үчүн жалгыз талапкер.

Эгер силер жакшы болсоңор, Уммат да жакшы болот. Мусулман энелерде дагы эле жакшылык бар, алар Аллахтын урухсаты менен калыс жана таква уламаларды кайра дүйнөгө алып келүү үчүн даяр. Мындай уламалар Аллахтын ыраазылыгынан башкасын

каалабай турган жана бейиштен башкасына ыраазы болбой турган жетекчи жана хидаят чырагына айланышты. Ар бир намазда Аллах жана Расулуна күбөлүк берип жаткан бармактар эч качан адашуу калимасын жазбайт. Аллахтын нусратына ишенген мусулман багынбайт. Себеби, бул дүйнөдө нусратка ээ болот же шейиттикке жетишет. □

**ПАРИЖ АКЫЙКАТТАРЫ – ИБЛИС ЧАКЫРЫКТАРЫ
(РИФАЪА АТ-ТАХТАВИЙДИН «ПАРИЖДИН АБАЛЫ
ЖӨНҮНДӨ МУСААПЫРДЫН БАЯНЫ» АТТУУ КИТЕБИНЕ
ЖООП)**

Сайид аш-Шинкитий – Франциядагы Париж үйүнүн коногу (Түшүндүрмө: Хижрий 1324-жылы, миладий 1906-жылы Мисирден Францияга илимий иш сапары менен барган мисирлик шейх Рифаъа ат-Тахтавий Парижде бир нече жыл жашап, ал жерден алган таасирлерин жана жыйынтыктарын бир китепке чогултуп, Францияны, өзгөчө Парижди жана анын тургундарын мактап «Париждин абалы жөнүндө мусаапырдын баяны» аттуу китебин жазган. Мусулмандар алсырап турган кезинде алардын мамлекетин кулатууга болгон күчүн сарптап жаткан Францияны мактап жазылган бул китеп ушул күнгө чейин көптөгөн мусулмандардын сын-пикирлерине жана нааразылыктарына себеп болуп келет. Төмөндө ошол китепке жооп катары, Париждин акыйкаттары тууралуу Сайид аш-Шинкитийдин «Париж акыйкаттары – Иблис чакырыктары» аттуу макаласын келтирдик.)

Батышты сүйүп өткөндөрдү Кудай Таалам кечирсин,

Жеңил кылып Мункар-Накир сурагын, жан чыдагыс жазаны андан кетирсин!

Китебинде мактаймын деп Парижди, чектен аша даңазалап жазыптыр,

Жеңилүүсүн моюндаган байкуштай, душман элге ак кийизин жабыптыр.

Парижде эгер ондоп жылдар жашаса, балким анын суктануусу аз болмок,

Бул элдердин заалымдыгын түшүнүп, жазганынын тескерисин ойломок.

Иш сапарга жөнөтүлгөн байкуш имам, төмөндүктүн заманында келген экен,

Мусулмандар фикир жактан жеңилишип, Наполеонду жиндер колдойт дешкен экен.

Парижди абдан мактап жазган экен, бул жерден нак бейишти көргөнүндөй,

Көшөгөнүн аркасында жашырылган, Иблистин азгырыгын көрбөй-билбей.

Бул курулган имараттар акыйкатта, муфаккирлер фикиринин натыйжасы,

Адамзаттын бул дүйнөдө өркүндөшү – ал карманган дүйнөкараш-акыйдасы.

Парижде христиан динден калган илманийлик акыйдасы өкүм сүрөт,

Атеисттик тамыр атып бул аймакта, динден кайтуу күчөгөнү өкүндүрөт.

Бузукулук, уятсыздык адат болуп, негизи жок көр фикирлер төрүн бийлейт.

Аруулук ыплас менен аралашып, эркектери катын чалыш кебин сүйлөйт.

Жеке пайда бардыгынан үстөм болуп, материалдык кыймат гана туу тутулат,

Инсанийлик, ахлак жана рухий кыймат, турмуштук иштеринде унутулат.

Кооз сөз, кооз ураан айткан менен, жеке пайда анын баарын буруп турат.

Париждин тургундары түркүн-түстүү, эки буттуу, анан дагы төрттөн буттуу.

Жалпысынын жашоодогу көздөгөнү – муктаждыгын, гарыйзасын тек кандыруу.

Бактылуулук алар үчүн – бул дүйнөдө дене-бойдун ырахатын толук татуу,

Тартип менен чекти билбей мамиледе, харам ишке эт жүрөгүн төшөп коюу.

Акылдары азык-оокат, кийимдерди түрлөнтүүдөн өзгө ишке иштетилбейт,

Жылаңач аялдарын кыбла тутуп, аруулук, уят-намыс үйрөтүлбөйт.

Ар бир иши жеке пайда, кызыкчылык, саясаты басып алуу кыргын кылып.

Сөз сүйлөсө, каралоо да гыйбат кылуу, же болбосо киндик төмөн бузукулук.

Европалык коңшулары бул элдерди: ичтери тар, кара мүртөз улут дешет,

Бул өлкөдө жашап турган коноктору: текебер, копол жана бузук дешет.

Балким азыр суроо коюп жаткандырсың, «кантип булар жат элдерди басышкан?» деп.

Ал эми тил тууралуу сөз баштасак, франц тили – эрежелер чыккынчысы,

Сөз куроо, сүйлөм түзүү иреттелбейт, уккулуксуз тамгалардын жыйындысы.

Англис тил каптап кирип сөздөр менен, Франциянын өздүк тилин бурмалаган,

Шекспирден таасирленген француздар өзгө тилди өз тилиндей булгалаган.

Бүгүн анын хазараты жан берүүдө, соңку сөзүн айтуу үчүн тилин камдай,

Тарых беттен биротоло өчүрүлөт, кылмышынан бөлөк такыр изи калбай.

Көздү ачып, назар салган ар кишиге, айкын болот бул өлкөнүн тайкылыгы,

Айрым киши айтканындай дөөлөт эмес, акыйкатта нак Иблистин азгырыгы.

«Адамдардын укугу» деп жар салышат, иш жүзүндө анын орду такыр башка,

Кош стандарт, каршылыктар өкүм сүрүп, талпынышпайт акыйкатка жакындашка.

Зулумдуктун баш калаасы болгон Париж чөгүп бүткөн адаштыруу, жалгандарга,

Эркиндик, теңдик жана бир туугандык – турмушта жок, курукыял, армандарда! □

(израиль) президенти араб элчилерине ифтар уюштурду

Милдаий 2022-жылдын 13-майында, хижрий 1443-жылдын 12-Рамазанында «исраил» президенти Ицхак Херцог Рамазан ифтарын уюштургандыгы тууралуу «исраилдик» Yedioth Ahronoth гезити жазып чыкты. Аталган иш-чара жөөттөрдүн мубаарак Ал-Акса мечитинин короосунда курмандык чалуу аземинин алдында болуп өткөн. «Arabi 21» маалымат агенттиги которгон «исраилдик» гезиттин маалыматына караганда, Херцогдун ифтары анын үйүндө, «исраилде» турган бир нече чет өлкөлүк элчилердин катышуусунда бөлүп өткөн. Алардын ичинде Миср, Иордания, Бахрейн, Бириккен Араб Эмираттары, Магриб (Марокко), Түркия жана башка өлкөлөрдүн элчилери болгон. Ошондой эле, аталган ифтарга Мансур Аббас, Мазин Ганаим жана Сами Абу Шихада баш болгон араб Кнессетинин мүчөлөрү, имамдар, мэрлер, кеңеш мүчөлөрү жана оккупацияланган фалестиндиктердин бир катар инсандары, оккупациялык армия менен полициянын өкүлдөрү дагы катышкан.

Ал-Ваъй: Бул кабар таң калычтуу деле эмес. Анткени, мусулман жетекчилеринин, заалым режимдердин жана алардын кол астындагыларынын саткындыгы ашкере болуп бүткөн. Өздөрүнүн саткындыгын ашкере кыла элек болгон жетекчилер дагы алар менен бир кемеде бара жатышат. Бул режимдер өздөрүнүн саткындыгын ушул күнгө чейин жашырып келишкен эле, бирок «Араб жазы» көтөрүлүштөрүнөн кийин, Ислам Умматынын өз динин турмушка алып келүүгө болгон аракеттерине жооп катары Америка тарабынан болгон буйруктун натыйжасында бул режимдер өз саткындыгын ашкере кылышууда. Эрдоганды сүйүүчүлөргө айтарыбыз: Аллахка, Анын Расулуна, Исламга жана мусулмандарга кыянат кылган режимдердин элчилери арасында Түркия элчиси эмне кылып жүрөт? Арийне, бул иш Түркиянын башка режимдерден айырмасы жок экендигин көрсөтүп турат. Андан тышкары, «исраил» президентинин Түркияга жасаган иш сапары жана анын жылуу тосуп алынышы дагы али унутула элек.

Араб өлкөлөрүндөгү эң алгачкы заманбап жөөттөр кварталы Бириккен Араб Эмираттарында болот

«Ал-Кудс ал-Арабий» кабар агенттигинин маалыматына ылайык, Бириккен Араб Эмираттары толук түрдөгү алгачкы жөөттөр

<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>	<p>قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخَدُّهُ وَلَا يَحْتَرِبُهُ» «Мусулман мусулмандын боордошу. Ага зулум кылбайт, аны таштан койбойт жана кемсинтпейт»</p>	<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>
<p>кварталын курууга кам көрүүдө. БАЭде курулуучу бул квартал Перс булуңундагы эң алгачкы жана араб өлкөлөрүндөгү эң заманбап жөөттөр кварталы болмокчу. Аталган агенттик бул маалыматты Эмираттардагы Жөөт кеңешинин башкы раввини Эли Эбадинин билдирүүсүнө таянып таратты. Эли Эбади өз сөзүндө: «Эмираттарда 2000ге жакын жөөт жашайт жана алардын 500гө жакыны өздөрүнүн диний атрибуттарын карманып келишет», - деп айткан. Анын айтымында, 2020-жылда, БАЭ менен «исраил» ортосундагы мамилелерди нормалдаштыруу долбоорунун алкагындагы «Ибрахимий келишимдер»ге кол коюлгандан кийин Эмираттардагы жөөттөрдүн саны эки эсеге өскөн. Ошондой эле, келерки 5 жыл аралыгында бул сан дагы 4 эсеге өсүшү күтүлүүдө. Раввин өз сөзүнө кошумчалап буларды айтты: «Эмираттарда мейканканалары, соода түйүндөрү, мектептери жана ибаадатканалары бар болгон жөөттөр кварталын курууга убакыт келип жетти. Мындан ары Бириккен Араб Эмираттарында көптөгөн ибаадатканалар, балдар бакчасынан тартып, жогорку окуу жайларга чейин камтый турган билим берүү мекелери, жөөттөрдүн диний иш-чаралары, кошердик (жөөттөрдүн динине ылайык) ашканалар жана коомдук борборлор ачылат». Раввин аны менен иштешип жаткан БАЭ өкүлдөрү жана аталган квартал курула турган эмират тууралуу маалымат берген жок. Бирок серепчилердин айтымында, ал кварталдын Дубайда курулуу ыктымалы көбүрөөк. Арийне, Дубай эмираты «исраилдик» туристтердин ири борборуна айланып калган. Өзгөчө, Абу Дабинин Тел-Авив менен мамилелерди нормалдаштыруусунан кийин бул көрсөткүч сезилерлик даражада өстү. Аталган келишим түзүлгөн учурдан тартып, Бириккен Араб Эмираттары 250 миңге жакын «исраилдик» туристти кабыл алды жана алардын көпчүлүгү биротоло көчүп өтүшүп, БАЭде ири ишканаларды ачышты. Баскынчы режимдин көптөгөн көрүнүктүү лидерлери, алардын ичинен «исраил» премьер министри Нафтали Беннетт өзүнүн Бириккен Араб Эмираттарындагы мамилелерди нормалдаштыруу келишимин түзгөн кесиптештери менен жолугушууларды өткөрдү. Ошондой эле, БАЭ өкүлдөрү өткөн айдын соңунда Накб (Негев) чөлүндө араб өлкөлөрүнүн тышкы министрлери менен «исраил» ортосунда болуп өткөн ири саммитте дагы өзгөчө ролду ойноду.</p>		

<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>	<p>قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْلَعُهُ وَلَا يُخْفِيهِ» <i>«Мусулман мусулмандын боордону. Ага зуум кылбайт, аны таштан койбойт жана кемсиппейт»</i></p>	<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>
<p>Ал-Ваъй: Бириккен Араб Эмираттары ар дайым Умматка кыянат кылууда жана Исламга каршы күрөшүүдө алдыңкы сапта болууга умтулуп келет. Исламга каршы кандай иш-чара жүргүзүлсө, сөзсүз түрдө БАЭнин ага катышып жатканына жана материалдык колдоо көрсөтүп жатканына күбө болобуз. Исламга каршы күрөшкөн бул эчки багар коомду Аллахтын Өзү жер менен жексен кылсын!</p>		
<p>Мусулмандарга душмандык кылууда аша чапкан буддист монах премьер-министрдин ордун ээлеши мүмкүн</p>		
<p>Мусулмандарга каршы билдирүүлөрү менен таанылган буддист монах Йоги Адитьянат Индиянын эң көп (200 миллиондон ашуун) калкы бар Уттар-Прадеш штатындагы шайлоодо улуттук индуc Бхаратия Жаната партиясын (БЖП) жетек барууда. Эгер ал шайлоодо жеңип чыга турган болсо, премьер-министр Нарендра Мединин ордун ээлеши мүмкүн. Ал аталган штаттын тургундарынын бештен бир бөлүгүн түзгөн мусулмандарды көзгө илбестен, индуc шайлоочулардын диний сезимдерин козгоо менен аларды өз партиясын колдоого үгүттөп келүүдө. Аталган буддист монах өзүнүн Исламга каршы билдирүүлөрү жана өз позициясын коргоо үчүн каалаган бааны төлөөгө даяр экендиги менен кыска убакыт ичинде таанылып, анын атагы Уттар-Прадеш штатынан тышкарыга дагы жайыла баштады. Журналист жана саясий серепчи Сунита Арун аталган монах тууралуу буларды айтты: «Ал өзүнүн индустук саясаты жана идеологиясы тууралуу эч тартынбастан ачык жарыялап, өзүн индустардын лидери катары таанытып келет. Бул аркылуу ал элдердин көңүлүн өзүнө бурууга жана алардын добушун алууга умтулууда. Ал өзгөчө мусулмандарга каршы билдирүү жасаганда көпчүлүктүн көңүлүн бурат». Ушул жумадагы шайлоо алдында аталган монах штаттын диний демографиялык ажырымына ишара кылып, «Бул шайлоо 80% менен 20% ортосундагы күрөш болот», деп айтуудан дагы тайбады. Ал өткөн айда, өзүнүн твиттер баракчасына «Алар Жиннага сыйынышат», деп жазган. Аталган Монах бул сөзү менен Индиянын касташкан душманы болгон Пакистандын негиздөөчүсү Мухаммад Али Жиннага ишарат кылган. Ошондой эле, ал твиттердеги постунда «Алар Пакистанды арзуу кылышат. А биз болсо Ма Бхарати (Индия – Эне) үчүн жаныбызды беребиз», деп жазган. Сурамжылоолор көрсөткөндөй, Бхаратия Жаната партиясы</p>		

<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАБАРЛАРЫ</p>	<p>قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَحْتَمِلُهُ» «Мусулман мусулмандын боордошу. Ага зулум кылбайт, аны таштан койбойт жана кемсинтпейт»</p>	<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАБАРЛАРЫ</p>
<p>43% добуш алып, Социалисттик Самажвади партиясынан ашып кетиши мүмкүн. Бхаратия Жаната партиясынын мүчөсү «France Press» малымат агенттигине берген маегинде «Ал (Йоги Адитьянат) Модинин (премьер-министрдин) ордуна келиши турган кеп», деп айтты.</p> <p>Ал-Ваъй: Бул кабар дагы – ушуга өңдөш болгон башка кабарлар сыяктуу – дүйнө жүзү расалык башаламандыкка жана улуттар аралык жаңжалдарга карай баратканына далалат кылып турат. Бул иштердин артында өздөрүнүн дүйнөлүк жетекчилигин сактап калуу максатында дүйнө жүзүн бири-бири менен убара кылып коюу жана алсыратуу саясаты жүрүп жатат өңдөнөт.</p>		
<p>Орусия (исраилге) чабуул кылууда: Дүйнөдөгү Америка колдоосу астындагы эң узакка созулган оккупация</p>		
<p>Орусиянын Тышкы иштер министрлиги «израилдин» тышкы иштер министри Яир Лапиддин «израилдин» БУУнун Башкы ассамблеясында Орусияны Бириккен Улуттар Уюмунун Адам укуктары боюнча кеңешинин мүчөлүгүнөн убактылуу четтетүү боюнча резолюциясын колдогонуна байланыштуу билдирүүлөрүн сынга алды. Орусия Тышкы иштер министрлиги мындай билдирүү жасады: «Лапиддин айткандары кабыл алынгыс жана абдан өкүнүчтүү. Ал Украина маселесинен пайдаланып, дүйнөлүк коомчулуктун көңүлүн Фалестин – «израил» согушунан бурууга аракет кылууда... Өзүңөргө белгилүү болгондой, оккупант «израил» өкмөтү Фалестин жерлерин мыйзамсыз басып алуу жана миңдеген фалестиндиктерди өлтүрүү менен Коопсуздук Кеңешинин, ошондой эле, БУУнун Башкы ассамблеясынын көптөгөн резолюцияларын бузуп келүүдө. Фалестиндин Батыш жээк аймагында 2,5 миллиондон ашуун жаран дүйнөдөн обочолонуп, өзүнчө анклавдарда калды. Газа сектору ачык абадагы түрмөгө айланып, ал жерде миллиондогон адамдар 14 жылдан бери «израил» тарабынан коюлган деңиз, асман жана кургактык блокадасында жашап келишүүдө. Эскерте кетсек, «израил» Батыштын ашкере көрмөксөнгө алуусу жана АКШнын ачык колдоосу менен Экинчи дүйнөлүк согуштан кийинки дүйнө тарыхындагы эң узакка созулган оккупациялык мамлекет болуп келүүдө». Яир Лапид өзүнүн твиттер баракчасында Киевге жакын</p>		

<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАБАРЛАРЫ</p>	<p>قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَحْقِرُهُ» «Мусулман мусулмандын боордошу. Ага зуулму кылбайт, аны таштап койбойт жана кемсиппейт»</p>	<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАБАРЛАРЫ</p>
--	--	--

жердеги «Буча кыргынын» айыптап төмөнкүдөй билдирүү жазган: «Орус армиясы ал жерден чыгып кеткенден кийин табылган бул үрөй учурган сүрөттөргө кайдыгерлик кылуу мүмкүн эмес. Жайкын тургундарга атайлап зыян келтирүү – бул согуш кылмышы жана мен аны катуу айыптаймын».

Ал-Ваъй: Орусия Тышкы иштер министрлигинин бул билдирүүсүн эң жийиркеничтүү жана ыплас айыптоо деп атоого болот. Анткени, Орусия фалестиндиктердин башына түшкөн кордуктардын бардыгына өз салымын кошуп келген, жада калса, кээбир орундарда Америкадан дагы ашып түшкөн. Өзгөчө, БУУда Орусия биринчилерден болуп бул кылмыштуу жөөттөр мамлекетин тан аларын билдирген. Ошондуктан, анын Тышкы иштер министрлигинин бул коркутуулары өзүн өзү айыптоодон башка нерсе эмес!

Түркия өзүнүн (исраил) менен туруктуу карым-катнаш түзүү шарттарын ачыкка чыгарды

Америкалык «Axos» интернет сайтынын маалыматына ылайык, Түркия тышкы иштер министри Мевлүт Чавушоглу оккупант «исраил» менен туруктуу карым-катнаш түзүү үчүн Анкаранын шарттарын ачыкка чыгарды. «Arabi 21» кабар агенттиги которгон америкалык сайттын маалыматында түркиялык министр «Анкара менен Тель-Авив ортосунда туруктуу карым-катнаш түзүү үчүн экинчи тарап фалестиндиктерге байланыштуу эл аралык мыйзамдарды урматтоосу зарыл» экендигин айткан. Мевлүт Чавушоглу «исраилдик» журналисттерге берген маегинде буларды айткан: «Түркия – «исраил» мамилелери учурда жакшы чекитке жетип калды. Түркия эки өлкө ортосундагы мамилелердин түрдүү өзгөрүүлөрүнөн кийин, бүгүнкү күндө «исраил» менен узак мөөнөткө туруктуу карым-катнаш түзүүнү каалап турат. Арийне, эки өлкө ортосундагы көйгөйлөр Фалестин – «исраил» согушуна түздөн-түз байланыштуу. Тилекке каршы, «исраил» тарабынан эл аралык мыйзамдардын бузулушу бүгүнкү күнгө чейин уланып келүүдө. Мына ушул нерсеге өзгөчө көңүл бурулмайынча, биздин ортобуздагы карым-катнаштын жакшырышы кыйын. Фалестиндиктерге же Газа секторуна каршы «исраил» өкмөтү тарабынан уюштурулган ар кандай эскакация Түркия – «исраил» ортосундагы мамилелердин нормалдашуусуна доо кетириши

<p>АЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>	<p>قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخَدُّهُ وَلَا يَحْتَمِلُهُ» «Мусулман мусулмандын боордошу. Ага зулум кылбайт, аны таштан койбойт жана кемсинтпейт»</p>	<p>АЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>
<p>ыктымал... Түркия «исраил» менен Иран жана Сирия сыяктуу аймактык маселелерде диалог курууну, ошондой эле, соода-сатык, инвестиция, энергия булактары жана туризм сыяктуу тармактарда иштешүүнү каалайт».</p> <p>«Ахос» интернет сайтынын маалымдашында, «исраил» – Түркия мамилелери өткөн 13 жыл аралыгында тоңуп калган болчу, бирок акыркы учурларда жакшыра баштады. Мисалга аслак, өткөн айда «исраил» президенти Ицхак Херцог Түркиянын борбору Анкараны зыярат кылды жана акыркы 15 жыл аралыгында Түркияга келген алгачкы «исраилдик» президент болду. Аталган сапарында Херцог Түркия президенти Режеп Тайып Эрдоган менен жолугушуп, алар мамилелердин жаңы барагын ачууну убада кылышты, ошондой эле, Фалестин маселеси боюнча пикир келишпестиктерди жекече талкуулоо жана коомдук пикир келишпестиктерди болтурбоо үчүн «жаңжалдарды чечүү» механизмин иштеп чыгууну макулдашты.</p> <p>Ал-Ваъй: Аллах үчүн чынын айткылачы, мына ушундай жетекчиликти, Эрдоган башкарып турган түзүмдү исламий деп айтууга болобу? Кантип бул түзүмгө исламий деп хукм бересиңер? Же силердин Курандан башка дагы китебиңер барбы?</p>		
<p align="center">Швеция: Курани Каримдин экстремисттер тарабынан өрттөлүшүнө каршы нааразылык акциялары</p>		
<p>Швецияда даниялык экстремисттик «Страм Корсе» партиясынын лидери Рамус Палудандын Курани Карим нускараларын өрттөшүнө каршы чыккан демонстранттар менен Швеция полициясы ортосунда катуу кагылышуу болуп өттү. Анын тарапкерлери мусулмандар жашаган аймактарга кирип барышкан. Палудан Курандын бир нускасын өрттөп, экинчи нусканы дагы өрттөй баштаганда көчөдө катуу нааразылык акциялары башталып, катуу кагылуушар жүз берди жана полиция абалды көзөмөлдөй албай калды. Бул окуялар ондогон жылдардан берки эң катуу кагылышуу болуп, швециялык саясатчылардын үрөйүн учурду жана Швеция премьер-министри Магдалена Адерссон – башка батыштык жетекчилер сыяктуу – бул окуяларды айыптап «Биз сөз экриндигин коргошубуз керек, анткени бул эркиндик демократиянын бир бөлүгү. Сен кандай фикирди карманган болсоң дагы, зомбулукка барбашың керек. Биз мындай көрүнүштү эч качан кабыл кылбайбыз», деп билдирди. «Швеция демократтары» жана</p>		

<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>	<p>قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخَدُّهُ وَلَا يُخْفَرُ» «Мусулман мусулмандын боордошу. Ага зулум кылбайт, аны таштан койбойт жана кемсиппейт»</p>	<p>ААЛАМ МУСУЛМАНДАРЫНЫН КАВАРЛАРЫ</p>
--	--	--

«Швеция үчүн альтернатива» партияларынын ашынган оңчул өкүлдөрү жалпы шайлоолордон төрт ай мурун зомбулук көрүнүштөрүн өздөрүнүн качкындарга жана иммигранттарга карата позицияларын жайылтуу максатында пайдалана башташты. Алар «Швеция качкындарды интеграциялоодо кыйынчылыктарга кабылууда», деп баса белгилешти.

Ал-Ваъй: Кайрадан эле эски пластинка айланууда. Батыш жетекчилери кастыкты келтирип чыгаруунун алдын алуу үчүн сөз эркиндигин жөнгөн салуучу мыйзамдарды иштеп чыгууга аракет кылбай жатышат. Ушундан улам, Европада эле эмес, балким дүйнөнүн башка өлкөлөрүндө дагы, өзгөчө мусулмандарга карата мындай окуялардын кайталанып туруусуна өбөлгө түзгөн коопсуздук кызматынын жана жөөттөрдүн колу бар экендиги тууралуу шектенүүлөр күчөп турат.

Европа жана Британия Ооганстанда баңгизаттарды өстүрүүгө тыюу салынышынан чочулашууда

Британиялык «The Independent» гезити Джим Троттинин макаласын жарыя кылды. Аталган макалада автор Ооганстан жетекчиси Хибатуллах Ахундзаденин үстүбүздөгү жылдын апрель айында өлкөдө апийим өстүрүүгө, андан тышкары, мыйзамда көрсөтүлбөгөн баңгизаттардын бардык түрлөрүн өндүрүүгө, жайылтууга жана колдонууга тыюу салгандыгы тууралуу билдирүүсүн эскерип, бул тыюу салуу Европага жана Улуу Британияга терс таасирин тийгизерин айткан. Автордун айтымында, Талибан кыймылынын мындай кадамы дүйнө алдында өз имиджин жакшыртуу, эл аралык деңгээлде таанууга жетишүү жана санкцияларды жеңилдетүү максатында ишке ашырылууда. Джим Тротти Талибандын бул декларацияны ишке ашыруу мүмкүнчүлүгүнө токтолуп, аталган кыймыл 2000-жылда мыйзамсыз баңгизаттарды өстүрүүгө тыюу салганын, натыйжада, жыл айланбай туруп Ооганстанда баңгизат өстүрүү 90%га кыскарганын айтты. Анын айтымына караганда, бул тыюу салуу Европада жана Улуу Британияда көптөгөн саясий, экономикалык, социалдык кесепеттерге алып келиши ыктымал. Маселен, Ооганстанда табигый баңгизаттарды өстүрүүгө тыюу салуу, өз кезегинде, фентанил жана башка ушул сыяктуу синтетикалык баңгизаттардын агымына жол ачышы мүмкүн. Бул болсо Европа жана

Улуу Британия жетекчилеринин тынчын алып, Америкадагыдай өлүмдөрдүн көбөйүшүнө алып келет деген кооптонууларды жаратууда. Анктени, америкалыктардын синтетикалык фентанил баңгизатына болгон көз карандылыгы жыл сайын он миңдеген адамдардын өлүмүнө алып келет. Белгилүү болгондой, Европада жана Улуу Британияда таза ооган героини жеткиликтүү болгондуктан, синтетикалык баңгизаттар анча популярдуу эмес.

Ал-Ваъй: Бул Батыш хазаратынын ийгиликсиздигинин дагы бир мисалы. Бул хазаратта турмуштун бардык тармактарын, анын ичинде баңгизат сатуучуларды дагы капиталисттер көзөмөл кылышат жана алардын курмандыктары карапайым элдер болот. Бул капиталисттер өлүмгө алып келүүчү баңгизаттарга тыюу салуучу мыйзамдарды кабыл алуунун ордуна, капиталисттердин чөнтөгүнө түшүүчү ыплас акчалардын агымына бөгөт койбой турган башка жолдорду издеп жатышат. □

КУРЪАНИ КАРИМ САБАГЫНДА

НУСРАТТЫ, ХАЛИФА КЫЛУУНУ ЖАНА ДИНДЕ БЕКЕМ КЫЛУУНУ УБАДА КЫЛУУЧУ АЯТТАР (2)

Аллах Табарака ва Таала айткан:

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَستَخْلَفَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ ءَمْنًا
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾

«Алла силерден ыйман келтирген жана жакшы амалдар кылган заттарга, кудум илгери өткөн (ыйман-ишенимдүү) заттарды (жер жүзүнө) халифа - өкүмдар кылгандай, аларды да жер жүзүнө халифа - орун басар кылууну жана алар үчүн Өзү ыраазы болгон (Ислам) динин, үстөм-бекем кылууну, ошондой эле аларды (Меккеде көргөн) коркунучтарынан кийин, (Мадинада) тынтык-бейпилдикке бөлөп коюшун убада кылды. Алар Мага ибадат кылышат жана Мага бир да нерсени шерик кылышпайт. Ким мына ушул (убада)дан кийин (нематка) күпүрдүк кылса, демек алар баш ийбес адамдар» [24:55]

Имам ас-Саъдийдин «Тафсир» китебинде бул аят тууралуу төмөнкүлөр айтылган: «Бул аят Аллах Тааланын турмушта өз тастыгын тапкан акыйкат убадаларынын бири. Бул аятта Аллах Таала Уммат арасынан ыйман келтирген жана салих амалдарды кылган адамдарды жер бетинде халифа кылууну убада кылган. Ал адамдар жер бетинде халифа болушуп, андагы башкарууга жетекчилик кылышат. Ошондой эле, Аллах Таала Уммат арасынан ыйман келтирген жана салих амалдарды кылган адамдарга Өзү ыраазы болгон динди үстөм-бекем кылууну убада кылды. Акыйкатта, Аллах ыраазы боло турган дин – бардык диндерден улуу болгон Ислам дини. Аллах Таала бул динди мусулмандарга ыраа көрүп, аларды бул дин менен артык жана ардактуу кылды. Исламий Уммат бул динди жана анын шиярларын өздөрүндө толук түрдө татбик кылышып, башка коомдорго дагы жеткиришет жана аны менен башка диндеги каафирлерди жеңилүүгө дуушар кылышат. Андан кийин, Аллах Таала мусулмандарга алсыздыгы жана аздыгы себептүү көргөн коркунучтарынан кийин тынчтык-бейпилдикке бөлөшүн убада кылды. Чынында, мусулмандар баштапкы доордо каафирлердин кыйноолору себептүү өз диндерин ашкере кылуудан коркушар эле. Ошондой эле, мусулмандардын

саны аз болуп, каафирлердин бардыгы бирдиктүү түрдө мусулмандарга каршы күрөш алып барышкан эле. Аллах Таала бул аятты түшүргөн учурда жер бетинде халифалык, диндин бекемдиги, үстөмдүгү жана мусулмандар үчүн коопсуздук жок болчу. Бирок алар Аллахка ибадат кылышып, Ага шерик кошушпады жана Аллахтын жолунда Андан бөлөк эч кимден коркушпады. Мына ошентип, Ислам Умматы ыйман жана салих амалдар менен күчтөнүп, өзгө коомдордон озуп чыгышты. Натыйжада, Аллах Таала аларды түрдүү элдерге жана өлкөлөргө үстөм кылып, аларга жердин чыгышы менен батышын фатх кылып берди. Мына ошентип, толук түрдөгү коопсуздук жана бейпилдик орноп, Ислам дини үстөм-бекем болду. Бул Аллах Тааланын кереметтүү жана таң калыштуу аяттарынын бири. Бул абал кыяматка чейин улана берет. Качан адамдар Аллахка ыйман келтиришип, салих амалдарды кылыша турган болсо, Аллах Таала өз убадасын ишке ашырып, аларды каафирлер жана мунафиктер үстүнөн жеңүүчү кылып коёт. Бирок мусулмандар үстөмдүккө жетишкенден кийин ыйманга жана салих амалдарга кайдыгерлик кылыша турган болсо, Аллах Таала алардан үстөмдүктү жана бекемдикти алып коёт. Анткени, мусулмандар Аллахтын итаатынан чыгышып, салих амалдарды ташташкан учурда Ал тарабынан болуучу жакшылыктарга татыктуу болбой калышат. Улуулук жана үстөмдүк учурунда, ошондой эле, тоскоолдуктар жок учурунда ыйманга кайдыгерлик кылуу ниеттин бузулгандыгын далилдейт. Аллах Таала бул аятта бизден мурунку өткөндөрдү үстөм-бекем кылып, жер бетинде халифа кылгандыгын айтууда. Мисалы, Аллах Таала Муса عليه السلامга мындай деген:

﴿وَيَسْتَخْلَفُكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾

«Балким Раббинер силерди бул жерге халифа (орун басар) кылар жана кандай амалдарыңарды кыларыңарды көрөр» [7:129]

Дагы башка аяттарда Аллах мындай деген:

﴿وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمُ الْأُمَمَ وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ۝ وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهُمَّنَّ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ﴾

«Биз болсо ал жерде кордолгон кишилерге камкордук кылууну, аларды (кордук, бечаралыктан чыгарып, бардык адамдарга) башчы заттарга айландырууну жана аларды (Фиравндын мүлкүнүн) мураскорлору кылууну каалайбыз. 6. Дагы аларды ошол жерде жайгаштырып, Фиравн жана (анын вазири) Хаманга жана да экөөнүн аскерлерине (бани Исраил) тарабынан өздөрү корккон нерсени (мүлк -

дөөлөттөрү колдорунан чыгып, өкүм бийлик бани Исраил коомунун колуна өтүүсүн) **көрсөтүп коюуну** (каалайбыз)» [28:5-6]

﴿وَأَقَدَّ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْآمُرْسَلِينَ ۱۷۱ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ۱۷۲ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾

«Анык, Биздин пайгамбар болгон пенделерибиз туурасында: «Шек-күмөнсүз алар колдоп-кубатталуучулар жана шек-күмөнсүз Биздин аскерибиз (пайгамбарлар жана аларга ыйман келтирген кишилер) жеңүүчүлөр», деген Сөзүбүз өткөн - (бардык сөздөрдөн) мурда келген – Сөз» [37:171-173]

Имам ас-Саъдийдин «Тафсир» китебинде бул аят тууралуу мындай деп айтылган: **«Биздин аскерибиз (пайгамбарлар жана аларга ыйман келтирген кишилер) жеңүүчүлөр»** деген аят алардын башкалар үстүнөн жеңүүчү болору жана Аллах тарабынан аларга нусрат берилери тууралуу айтууда. Аллахтын аскерлери улуу нусратка жетишип, өз диндерин тургузушат. Бул аят Аллахтын аскерлери деген сифатка төп келүүчүлөр үчүн улуу башарат. Алардын абалы жакшырат, алар буйрулган адамдарга каршы согуш кылышат жана сөзсүз түрдө жеңип чыгышат».

Аллах Табарака ва Таала айтты:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُخَيِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾

«Эй момундар, эгер силер Аллага жардам берсеңер (тактап айтканда Анын жолунда жихад кылсаңар), Ал Зат да силерге жардам берет жана согуш майданында кадамдарыңарды бекем, туруктуу кылат» [47:7]

Имам ибн Касирдин «Тафсириде» бул аят тууралуу мындай деп айтылган: «Аллах Таала айтты: **«Эй момундар, эгер силер Аллага жардам берсеңер (тактап айтканда Анын жолунда жихад кылсаңар), Ал Зат да силерге жардам берет жана согуш майданында кадамдарыңарды бекем, туруктуу кылат»**. Бул аят Анын төмөнкү **«Албетте, Алла Өзүнүн (динине) жардам бере турган заттарды үстөм кылып койот»** деген аятына окшош. Сыйлык амалдын түрүнө жараша болот. Ошондуктан, Аллах Таала **«Кадамдарыңарды бекем, туруктуу кылат»** деп айтууда. Мындай маани Расулуллах ﷺдын төмөнкү хадисинде дагы айтылган:

«من بَلَغَ ذَا سُلْطَانِ حَاجَةً مِّنْ لَا يَسْتَطِيعُ إِبْلَاغَهَا، ثَبَّتَ اللَّهُ قَدَمَهُ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ»

«Кимде-ким колунда бийлиги бар адамга өз муктаждыгын жеткире албай жаткан адамдын муктаждыгын жеткирсе,

Аллах анын кадамын кыямат күнүндө сырат көпүрөсүндө бекем, туруктуу кылат».

Имам ат-Табарийдин «Тафсир» китебинде жогорудагы аят тууралуу мындай деп айтылат: «Аллах Таала *«Эй момундар, эгер силер Аллага жардам берсеңер (тактап айтканда Анын жолунда жихад кылсаңар), Ал Зат да силерге жардам берет жана согуш майданында кадамдарыңарды бекем, туруктуу кылат»* деген аятында момундарга кайрылып «Оо Аллахка жана Анын Расулуна ишенгендер, эгер силер Аллахка жардам берсеңер, Ал дагы силерге жардам берет. Эгер силер Аллахтын Расулу Мухаммад ﷺ га анын душмандары болгон каафирлерге каршы турууда жардам берсеңер жана Аллахтын Сөзү улуу болушу үчүн аны менен чогуу жихад кылсаңар, Аллах силерге каафирлер үстүнөн жеңиш берет жана силерди үстөм кылып коёт. Акыйкатта, Аллах Өз динине жана досторуна жардам берүүчү» деп айтууда. Бизге Башар Язидден, ал Саъидден жана ал болсо Катадан мындайча риваят кылган: «Аллах Таала *«Эгер силер Аллага жардам берсеңер, Ал Зат да силерге жардам берет»* деп айтты. Анткени, Аллах Таала сураган пендесине жооп берет жана Ага жардам бергендерге сөзсүз түрдө нусрат берет».

Бул аят тууралуу имам ас-Саъдийдин «Тафсир» китебинде булар айтылган: «Бул аят момундарга динди тургузуу аркылуу Аллахка жардам берүү, Анын динине даъват кылуу жана Анын душмандарына каршы жихад кылуу тууралуу Аллах Тааладан болгон буйрук. Бул иштердин бардыгы Аллахтын ыраазычылыгына жетүү үчүн гана болушу зарыл. Эгер мусулмандар ушул иштерди аткарыша турган болсо, Аллах Таала аларга нусрат берет жана алардын кадамдарын бекем, туруктуу кылат. Тактап айтканда, Аллах Таала алардын жүрөктөрүн сабырдуу, кадыржам жана туруктуу кылып, алардын денелерин түрдүү кыйынчылыктарга чыдамдуу кылат, ошондой эле, аларга душманга каршы күрөшүүдө колдоо көрсөтөт. Бул өз убадасын шек-күмөнсүз аткаруучу Берешен Аллахтын убадасы. Кимде-ким сөздөрү жана амалдары менен Ага жардам берсе, Ал сөзсүз түрдө Өз

пенделерине жардам берип, аларга нусратка жетүүнүн жолдорун жеңил кылып коёт».

Аллах Азза ва Жалла айтты:

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ ۗ إِنَّكُمْ وَأَوْلَاكُمْ وَإَيْدِيكُمْ بِنَصْرَةِ رَبِّكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ □

«Дагы силер жерде (атап айтканда Меккеде) азчылык жана алсыз болгон чагыңарда, адамдар (Мекке мушриктери) талап кетүүлөрүнөн коркуп турган чагыңарда силерге жай берип, (Мадинага көчүрүп) Өз жардамы менен колдоп-кубаттаганын жана шүгүр кылышыңар үчүн пакиза нематтардан ырыскы бергенин эстегиле!» [8:26]

Имам Ибн Касирдин «Тафсир» китебинде бул аят тууралуу мындай деп келген: «(Бул аятта) Аллах Таала момун пенделерине Өзүнүн неъматтарын жана жакшылыктарын эстетүүдө. Мусулмандар азчылык болчу, Аллах аларды көбөйттү. Алар алсыздыкта жана коркууда жашашар эле, Аллах аларды күчтүү кылды жана аларга нусрат берди. Алар жакырчылыкта күн көрүшөт эле, Аллах аларга таза-пакиза нерселерден ырыскы берди. Андан соң, Аллах аларга шүгүр кылууну буйруду жана мусулмандар Ага итаат кылышып, бардык буйруктарына моюн сунушту. Мусулмандар Меккеде жашашкан кезде алардын абалы мына ушундай болчу. Алардын саны аз жана күчү жок болгондуктан, алар жер бетинде аларга душмандык кылган мушриктердин, мажусийлердин жана римдиктердин бастырып келишинен коркушуп, алсыздыкта турмуш кечиришер эле. Аллах Таала аларга Мадинага хижрат кылууга уруксат бергенге чейин, мусулмандар мына ушундай абалда жашап жатышты. Андан кийин Аллах мусулмандар үчүн Мадина эшигин ачып, аларды мадиналыктардын коргоосуна алды. Андан соң мусулмандар Бадр казатында жана андан кийинки казаттарда жеңишке жетишип, Аллахтын жана Анын Расулунун жолунда мал-жандарын аябай мээнет кыла башташты.»

Катада ибн Даъама ас-Садусий (Аллах аны ырайымына алсын) жогорудагы аят тууралуу буларды айткан: «Бул аятта эскерилген араб коому төмөндөрдүн төмөнү, бактысыздардын

бактысызы, ачкалардын ачкасы, кийимдери денесин жабууга жетпеген, адашуулары ашкере болгон жана Персия менен Рим деген эки арыстандын ортосунда баштарын ташка жөлөп жашаган адамдар эле. Аллахка касам, алардын жерлеринде бөтөндөр көз арткыдай артыкчылык жок эле. Тирүүлөрү кордукта жашаса, өлгөндөрү түздөн-түз тозокко кетишер эле. Ал арабдар өздөрү жегенге азык таппай, өзгөлөргө жем болуп күн кечиришер эле. Ал доордо жер бетинде арабдардан өткөн бактысыз коом жок эле. Андан кийин, Аллах Таала аларга Исламды жөнөтүп, арабдарды үстөм жана бекем кылды, алардын ырыскыларын кең кылды. Ошону менен арабдар башка элдер үстүнөн үстөмдүккө жетишти. Аллах Таала силер көргөн ийгиликтердин бардыгын Ислам аркылуу берди. Андыктан, Аллахтын неъматтарына шүгүрчүлүк кылгыла, акыйкатта, Роббиңер берешен жана шүгүр кылуучуларды жакшы көрөт. Аллахка шүгүрчүлүк кылгандардын эсеп-сыйлыктары чексиз! □

**БЕЙИШ
БАКТАРЫ**

قال رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا»
Расулудла ﷺ айтты: «Эгер бейиш бактарынан
өтсөңөр, (анын мол-көл мөмөлөрүнөн)

**БЕЙИШ
БАКТАРЫ**

**КЫЯМАТКА ЧЕЙИН ДИНДИН КАЙРАДАН
ТУРГУЗУЛУШУ, ҮСТӨМ БОЛУШУ ЖАНА АГА НУСРАТ
БЕРИЛИШИ ТУУРАЛУУ БАШАРАТ КЫЛГАН ХАДИСТЕР (2)**

– Ал-Барра ибн Азиб رضي الله عنهдан риваят кылынышында, ал мындай деп айткан: «Расулудла ﷺ бизге (Хандак күнүндө) чуңкур казууну буйруду. Анан ошол чуңкурлардын ичинен бир таш чыгып, аны сындырууга балкалардын күчү жетпей жатты. Сахабалар бул тууралуу Расулудла ﷺга айтып барышканда, ал ﷺ өзү келди. Ал кийимин мындай коюп, таштын маңдайына турду да, колуна балканы алып «Бисмиллах», деп айтып ташты урду жана анын үчтөн бир бөлүгүн сындырды. Ошондо Расулудла ﷺ:

«اللَّهُ أَكْبَرُ، أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ الشَّامِ، وَاللَّهِ إِنِّي لَأُبْصِرُ قُصُورَهَا الْحُمْرَ مِنْ مَكَانِي

هَذَا»

«Аллаху акбар! Мага Шамдын ачкычтары берилди. Аллахка касам, мен ушул турган жеримден (Шамдын) кызыл сарайларын көрүп турамын», - деп айтты. Андан кийин «Бисмиллах», деп айтып дагы бир ирет урду жана таштын үчтөн бир бөлүгүн сындырды. Ошондо Расулудла ﷺ:

«اللَّهُ أَكْبَرُ، أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ فَارِسَ، وَاللَّهِ إِنِّي لَأُبْصِرُ الْمَدَائِنَ وَأُبْصِرُ قُصْرَهَا

الْأَيْضَ مِنْ مَكَانِي هَذَا»

«Аллаху акбар! Мага Персиянын ачкычтары берилди. Аллахка касам, мен ушул турган жеримден Мадаинди жана (Персиянын) ак сарайларын көрүп турамын», - деп айтты. Андан кийин Расулудла ﷺ «Бисмиллах», деп айтып дагы бир жолу урду жана таштын калган бөлүгүн чыгарды. Ошондо ал ﷺ:

«اللَّهُ أَكْبَرُ، أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ الْيَمَنِ، وَاللَّهِ إِنِّي لَأُبْصِرُ أَبْوَابَ صَنْعَاءَ مِنْ مَكَانِي هَذَا»

«Аллаху акбар! Мага Ямандын ачкычтары берилди. Аллахка касам, мен ушул турган жеримден Саньянын

дарбазаларын көрүп турамын», - деп айтты» (Имам Ахмад риваяты).

Бул хадис мусулмандар Хандак согушунда курчоодо турушкан кезинде, аларга Расуллаллах ﷺ менен чогуу улуу фатхтар болору тууралуу башарат кылган. Ошондой эле, бул хадис Аллах Тааланын Өз динин үстөм кылуусу, ошону менен бирге, (Рим, Персия жана Яман сыяктуу) улуу өлкөлөрдүн – элдери жана байлыктары менен биргеликте – Аллахтын динине моюн сунушу тууралуу баяндаган. Андан тышкары, бул хадисте кыйынчылык учурларда жакшылык жана ийгилик тууралуу сүйүнүчтүү кабар айтуунун мустахабдыгы, ошондой эле, жетекчинин иш-амалдарда жана көйгөйлөрдө кол астындагыларына көмөктөшүүсүнүн зарылдыгы көрсөтүлгөн.

– Абдуллах ибн Амр رضي الله عنهнун мындай деп айтканы риваят кылынган: «Биз Расуллаллах ﷺдын жанында (анын айткандарын) жазып отурган элек. Бир киши андан: «Кайсы шаар биринчи болуп фатх кылынат, Константинополбу же Римби?» - деп сурады. Ошондо Расуллаллах ﷺ:

«مَدِينَةُ هِرَقْلٍ تَفْتَحُ أَوَّلًا. يَعْنِي قُسْطَنْطِينِيَّةَ»

«Гераклдын шаары биринчи болуп фатх кылынат», - деп, Константинополду назарда тутуп айтты» (Имам Ахмад риваяты).

Бул хадисте мусулмандарга фатх тууралуу башарат кылынган. Константинополь жана Рим христиандардын борбору болгон, ошондуктан, бул хадис Ислам дининин үстөм болоруна жанан анын таасири дүйнөлүк деңгээлде жайыларына далалат кылган. Ибн Умар رضي الله عنه риваят кылган хадис дагы ушул мааниде айтылган. Ибн Умар رضي الله عنه айтат: «Мен Расуллаллах ﷺдын мындай дегенин укканмын:

«تَقَاتَلَكُمْ الْيَهُودُ فَتَسَلْطُونَ عَلَيْهِمْ ثُمَّ يَقُولُ الْحَجْرُ يَا مُسْلِمُ، هَذَا يَهُودِيٌّ وَرَأَيْتِي

فَأَقْتَلُهُ»

«Силер жөөттөргө каршы согушасыңар. Ал күндө таштар дагы «Оо мусулман, менин артымда жөөт турат, аны өлтүр» деп айтып калышат» (Имам Бухарий риваяты).

Бул сыяктуу кабарлардын «сахихтигине» жараша мамиле кылынат, бул хадистер болсо «сахих». Муслман адам мындай башараттарды уккан кезде дининдеги амалдарга шашылып, бул башараттардын келишин күтүп отурбастан, аларды ишке ашырууга аракет кылуусу важиб. Бул сыяктуу хадистердин жалпы мааниси Исламдын бардык диндерге жана өлкөлөргө үстөм болушуна, ошондой эле, Аллахтын сөзү азиз болушуна далалат кылат.

– Абу Хурайра رضي الله عنه дан риваят кылынган хадисте Расуллалах صلى الله عليه وسلم минтип айткан:

«بُعِثْتُ بِجَوَامِعِ الْكَلِمِ، وَنُصِرْتُ بِالرُّعْبِ، فَبَيْنَا أَنَا نَائِمٌ أُتِيتُ بِمَفَاتِيحِ خَزَائِنِ

الْأَرْضِ فَوَضَعَتْ فِي يَدِي»

«Мен бардык сөздөрдүн (Аллахтан түшкөн китептердин) жыйындысы (Куран) менен жиберилдим жана (душмандардын жүрөктөрүнө) коркуу (салуу) менен жеңүүчү кылындым. Мен уктап жаткан кезимде менин колума жердин бардык казыналарынын ачкычтары берилди». Абу Хурайра رضي الله عنه айтты: «Расуллалах صلى الله عليه وسلم кетти. Демек, ал казыналарды силер колго киргизесиңер» (Муттафакун алайхи).

Бул хадисте Расуллалах صلى الله عليه وسلم дан кийин Ислам Умматы анын жүргөн жолун улантышы жана, ошол себептүү, Аллах Таала бул Умматка нусрат бериши тууралуу башарат кылынган. Аллахтын нусраты себептүү муслмандар көптөгөн фатхтарды ишке ашырышат жана жакшылыктарга күбө болушат.

– Абу Умама ал-Бахилий رضي الله عنه дан риваят кылынган хадисте Расуллалах صلى الله عليه وسلم мындай деген:

«وَلَا يَزَالُ الْإِسْلَامُ يَزِيدُ، وَيَنْقُصُ الشِّرْكَ وَأَهْلُهُ، حَتَّى تَسِيرَ الْمَرْأَتَانِ لَا تَحْشِيَانِ

إِلَّا جَوْرًا، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا تَذْهَبُ الْأَيَّامُ وَاللَّيَالِي حَتَّى يَبْلُغَ هَذَا الدِّينُ مَبْلَغَ هَذَا

النَّجْمِ»

«Ислам күчтөнүп бара берет, ширк жана анын эли азайып бара берет. (Ушундай бир күндөр келет) ал күндө жолго чыккан эки аял (өкүмдардын) зулумунан башка эч нерседен коркпой калышат. Менин жаным Анын колунда болгон Затка касам, бул дин мына бул жылдыз жеткен жердин баарына жетип

бармайынча күндөр жана түндөр бүтпөйт (кыямат болбойт)» (Бул хадисти имам ат-Табарий «Ал-Кабир» китебинде келтирген).

Бул хадис Исламдын өркүндөшүнө жана анын бийлиги жылдыз сыяктуу бүтүн ааламга жайылышына далил болот. Бул хадисте Исламдын адамдар ээрчий турган жарык жылдыз сыяктуу кеңейүүсү жана жайылуусу тууралуу башарат айтылган.

– Аиша رضي الله عنها айткан: «Расуллалах ﷺдын эң акыркы убада кылган сөзү мындай болгон:

«لَا يَتْرُكُ بِحَزْبِ رِةِ الْعَرَبِ دِينَانِ»

«Араб жарым аралында эки дин калтырылбайт» (Имам Ахмад риваяты).

Бул хадисте вахий түшкөн, нурлуу аяттардын мекени болгон, момун жүрөктөрдүн сүймөнчүгүнө ээ болгон жана каафирлердин таасиринен корголушу важиб болгон улуу Эки Харамдын мекени – Араб жарым аралынын маанилүүлүгү тууралуу айтылган. Сөздүк китептеринде келишинче, Араб жарым аралы деп Индия деңизи менен Шам (Левант) деңизинин, андан кийин Дажла (Тигр) жана Фурат (Евфрат) дарыяларынын ортосу айтылат. Же болбосо, узунунан Адин Адяндан тартып Шам жергесинин четтерине чейинки, туурасынан Жиддадан тартып Ирак айылдарына чейинки аймак Араб жарым аралы болуп эсептелет. Бул хадис мусулмандарга буйрук болуп, бизге чейинки мусулмандар бул буйрукка амал кылып келишкен. Тилекке каршы, бүгүнкү күндүн жетекчилери Расуллалах ﷺдын бул убадасына тескери амал кылышууда.

– Абдуллах ибн Хавала رضي الله عنهдан риваят кылынган хадисте Расуллалах ﷺ мындай деген:

«فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ تَكَفَّلَ لِي بِالشَّامِ، وَأَهْلِهِ»

«Аллах Таала Шамды жана анын элин мен үчүн Өз кепилдигине алды» (Имам Ахмад риваяты).

Бул «сахих» хадис болуп, анда Шам өлкөлөрүнүн фазли тууралуу, ошондой эле, акыр заманда ал жерлер түрдүү

фитналарга кабылары жана Аллах Таала ал жерлерди Өз коргоосуна алары туралуу айтылган. Бул хадисе мусулмандар үчүн кубанычтуу башарат. Бул хадисте, айрыкча, бүгүнкү күндө Шам жергесиндеги мусулмандар арзуу кылып, чыдамсыздык менен күтүп жаткан нусрат тууралуу башарат кылынган. Мындай мааниде Расуллаллах ﷺдын дагы бир хадиси риваят кылынган:

«وَعَفْرُ دَارِ الْمُؤْمِنِينَ الشَّامُ»

«Момундардын (чогулар) жери Шам».

Бул убада тез күндө ишке ашат, ин шаа Аллах. Балким, бүгүнкү күндөгү абал башкачараак болуп жаткандыр, бирок эртеңки күндө сөзсүз түрдө ишке ашат.

– Нафиъ ибн Утба رضي الله عنهдан риваят кылынган хадисте Расуллаллах ﷺ мындай деген:

«تَغْرُونَ جَزِيرَةَ الْعَرَبِ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ، ثُمَّ فَارِسَ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ، ثُمَّ تَغْرُونَ الرُّومَ،

فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ، ثُمَّ تَغْرُونَ الدَّجَالَ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ»

«Силер Араб жарым аралына жортуул кыласыңар жана Аллах ал жерди силерге фатх кылып берет. Андан кийин Персияга (жортуул кыласыңар) жана Аллах ал жерди дагы фатх кылып берет. Андан кийин Римге жортуул жасайсыңар жана Аллах ал жерди фатх кылып берет. Андан соң Дажжалга каршы согушасыңар жана Аллах анын үстүнөн силерге жеңиш берет» (Имам Муслим риваяты).

Бул хадисте мусулман адамдын ыйманы канчалык улуу экендиги жана ал Аллахка жакындоону унутпай турган болсо, эч качан жеңилбестиги тууралуу айтылган. Бул хадисте мусулмандарга төрт жолу фатх берилери тууралуу башарат кылынган, демек, алардын бардыгында мусулмандар Аллах менен чогуу болушат. Ошондой эле, мусулмандар акыр заманга чейин Аллахка бекем байланышып, Дажжалдын үстүнөн дагы жеңишке жетишет. Бул жана башка ушул сыяктуу хадистерде баяндалгандай, Исламдын күч-кубаты сөзсүз түрдө бардык диндерди, хазараттарды жана кыйматтарды жеңип чыгып, үстөмдүккө ээ болот. □

САХАБА ТУЛАЙБ ИБН УМАЙР رضي الله عنه

Кутман сахаба Тулайб ибн Умайр رضي الله عنه алгачкылардан болуп Исламга кирген жана биринчи мухажирлердин катарында болгон. Анын энеси Урва бинти Абдулмутталиб ибн Хашим Расуллаллах ﷺдын атасынын карындашы болгон. Тулайб رضي الله عنه Аркамдын үйүндө Исламга кирип, Расуллаллах ﷺ менен чогуу Бадр согушуна катышкан жана Ярмук согушунда шахид болгон. Ал Хабашстанга болгон экинчи хижратта катышкан. Мадинага хижрат кылгандан кийин, Расуллаллах ﷺ аны Мунзир ибн Амр ас-Саъдий менен бир тууган кылган. Тулайб Исламда биринчи болуп мушриктин канын агызган мусулман болгон. Күндөрдүн биринде Ауф ибн Сабира ас-Сахмий Расуллаллах ﷺга акарат келтирип жаткан эле. Тулайб ибн Умайр رضي الله عنه аны угуп калып, төөнүн тизгини менен аны канына буланып жатып калганга чейин сабады. Адамдар анын апасына барышып: «Уулуңдун эмне кылганын көрбөйсүңбү!?» - деп айтышканда, ал:

«Акараттап, чектен ашкан акмактан,

Тайкесинин уулун Тулайб коргоптур!» - деп айткан. Ибн Асакир Мухаммад ибн Ибрахим ат-Тамимийден риваят кылып айтат: «Тулайб инб Умайр Аркамдын үйүндө Исламга киргенден кийин, ал жерден чыгып, туура энеси Урва бинти Абдулмутталибдин алдына барды да, энесине: «Мен Мухаммадга ээрчидим жана Аллахка ыйман келтирдим», - деп айтты. Энеси ага: «Сенин ээрчишиңе жана ишенишиңе эң татыктуу адам тайкеңдин уулу (Мухаммад ﷺ). Аллахка касам, эгер биз эркектердин колунан келген ишке кадыр болгонубузда, аны коргоп, сактап алат элек», - деп айтты. Аны угуп кубанган Тулайб: «Оо энекем, анда сиздин ага ыйман келтирип, ээрчишиңизге эмне тоскоолдук кылып турат? Бир тууганыңыз Хамза ага ыйман келтирди го?!» - деп сурады. Энеси ага: «Эже-синдилерим эмне кылышар экен, көрөйүнчү, кийин мен да алардын катарында боломун», - деп жооп берди. Ошондо Тулайб: «Мен сизден Аллах үчүн өтүнөмүн, анын (Расуллаллах ﷺдын) алдына барып, ага салам бериңиз, ага ыйман келтириңиз жана Аллахтан башка кудай жок экендигине күбөлүк бериңиз», - деп айтты. Ошондо энеси: «Мен Аллахтан башка кудай жок экендигине жана Мухаммад Анын элчиси экендигине күбөлүк беремин», - деп айтты. Андан кийин, Урва бинти Абдулмутталиб Расуллаллах ﷺды тили менен колдоп, уулун аны коргоого жана анын буйруктарына моюн сунууга үндөп жүрдү».

Ибн Асакир риваят кылып айтат: «Күндөрдүн биринде Абу Жакл Курайш уруусунун бир топ кишилери менен чогуу Расулунуллах ﷺ га жолугуп калып, ага зыян жеткире башташты. Ошондо, Тулайб ибн Умайр Абу Жаклга асылып, аны бир урду жана денесине жаракат жеткизди. Адамдар аны ажыратышып, байлап коюшту. Андан кийин, Абу Лахаб ага болушуп, аны бошотуп алды. Ошол кезде адамдар Тулайбдын энеси Урвага барышып: «Уулуң Тулайбдын эмне кылганын көрбөйсүңбү, аның Мухаммадды коргоймун деп өзүн кордоп жатат го!?» - деп айтышты. Урва аларга: «Уулумдун эң жакшы күндөрү – тайкесинин уулун коргоп өткөргөн күндөрү. Анткени, ал Аллахтан акыйкатты алып келген», - деп айтты. Адамдар андан: «Сен дагы Мухаммадды ээрчидиңби?» - деп сурашканда, ал: «Ооба», - деп жооп берди. Андан кийин, алардын кээбирлери Абу Лахабга барышып, болгон окуяны айтып беришти. Муну уккан Абу Лахаб түз эле Урванын алдына кирип барып: «Чынында сага, сенин Мухаммадды ээрчигениңе жана Абдулмутталибдин динин таштаганыңа таңыркап турамын!» - деди. Урва ага: «Ооба, сен айткандай болду. Бир тууганыңдын уулуна жардам берип, аны коргосоң боло! Эгер ал ийгиликке жете турган болсо, сенин тандооң өз колуңда калат, кааласаң анын динине киресиң, кааласаң өз диниңде кала бересиң. Ал ийгиликке жете албаган күндө дагы, сен баарибир бир тууганыңдын уулун коргогон болосуң да», - деп айтты. Ошондо Абу Лахаб ага: «Биздин бүтүндөй арабдарга каршы турууга кантип күчүбүз жетмек эле? Ал жаңы дин алып келип жатпайбы», - деп айтты да, бурулуп чыгып кетти». □

Бүгүнкү күндө Индияда улутчул инду (индуизм динин тутунган) муун жетишип чыкты. Аларга бийлик башындагы жетекчилер жаша алардын бийликтеги партиясы башчылык кылууда. Аталган улутчулдар мусулмандардан арылуу менен алардын турмушу оңолуп кетерине болуп көрбөгөндөй ишеним артышууда. Алардын иш-аракеттеринен мусулмандарга карата тукум курут (геноцид) уюштуруунун учкундары байкалууда. Алардын каалоосу – мусулмандарды өз дининен баш тартууну же өлүмдү тандоого мажбурлоо. Мунун мисалдарын төмөнкү иштерден байкоого болот:

1-Индустардын башкалардан артыкчылыгына жана Индиянын индуизм өлкөсү болуусуна этикад кылган аскерлештирилген уюмдар тарабынан түрдүү фестивалдардын уюштурулуусу.

2-Бир топ инду кечилдеринин индустарды куралданууга жана мусулмандарга карата массалык кыргын уюштурууга даярдык көрүүгө чакыруусу.

3-Жүздөгөн жикчил индустардын баштарына ачык күрөң түштөгү чүпүрөктөрдү орошуп, колдоруна таяктарды жана кылычтарды кармап алышып, мотоциклдери менен мусулмандар жашаган аймактарга кирип баруусу жана түрдүү коркутууларды айтып, кыйкырып жүрүүсү. Аталган жикчилдер «Биз нукура индустуз, биз жаңы тарыхты жаратабыз! Ар бир душмандын үйүнө кирип, алардын башын алабыз. Ачык күрөң түстүү желек ар бир үйдө желбирейт, Рам кудайдын бийлиги кайтып келет. Жалгыз ураан, жалгыз ысым – жеңиш жалгыз кудай Рамга, жеңиш жалгыз кудай Рамга» деген маанидеги провакациялык ырларды ырдашат. Жергиликтүү инду жигитинин айтымында, мындай ырларды угуу аларда күчтүүлүк сезимдерин ойготуп, айланада жашаган ар бир мусулманды өлтүрүү каалоосун пайда кылат.

Мындай көрүнүштөрдү көрүп, чыдай албаган кээбир мусулмандар кыжырдануу менен ал жикчилдерге таш ыргытышып, эки тарап ортосунда жаңжалдар чыгат. Натыйжада, улутчул жикчилдер мусулмандардын үйлөрүн, дүйкөндөрүн жана кээде айылдарын өрттөп жибершет. Полиция болсо, адатынча, мындай окуяларды алыстан күзөтүп туруп, соңунда коркутуу менен бастырып киришет жана мусулмандарга массалык айыптарды тагышып, кээбирлерин камакка алышат. Мындан көп өтпөй социалдык тармактарда болуп өткөн карашалуу окуяларга мусулмандар себеп болушканы тууралуу видеолор таратылып, инду өкүлдөрүнө мусулмандардын дүкөндөрүнөн соода кылбоого, аларга карата чектөөлөрдү киргизүүгө үгүттөөлөр башталат. Мусулмандарга карата мындан башка дагы көптөгөн көңүл кейитер көрүнүштөр орун алууда. Мисалы, мусулмандарды «сүйүү жихады» деген аталыш менен инду аялдарга жакындашып, аларды Исламга алып кирүүдө айыптап келишет. Ошондой эле, 2020-жылда индустар мусулмандарды «Коронавирус жихады» деген аталыш менен коронавирусту атайын жайылтышууда деп айыптап чыгышкан эле. Мындай чагымдарды уюштуруучуларга бийлик тарабынан чара көрүлбөй жаткандыгы алардын максаты бир экендигине ишарат кылып турат.

Ал-Ваъй: Эң таң калычуусу, мындай кабарларды массалык кыргын катары эмес, граждандык согуш катары таанытууга урунушууда. Ал эми Индияда 200 миллионго жакын мусулман жашайт. Бир топ саясий жетекчилер жана карапайым калк арасында мындай фикирдин жайылышы ар бир мамлекет ичинде мусулмандарга каршы улутчулдук жана конфессионалдык негиздеги согуштарды чыгарууну, ошондой эле, аларды Халифалык мамлекетин орнотуудан алаксытууну каалап жаткан жашыруун күчтөр бар экендигине далалат кылат. Мындай жалган чакырыктарга бөгөт коюнун жападан жалгыз жолу – алар коркуп жаткан Халифалык мамлекетин орнотуу. Бул сыяктуу чагымдарга жана кутумдарга бир гана Ислам мамлекети чекит коё алат. Исламий Халифалык орнотулбаса, дүйнөнүн бардык бурчундагы мусулмандар мына ушундай кордуктарга жана кыргындарга кабыла беришет. □

Париж мечитинин имамы Шамсуддин Хафиз британиялык «The Guardian» гезитине берген маегинде Франциядагы президенттик шайлоо өнөктүгү тууралуу сөз сүйлөп, анда кээбир талапкерлердин Исламга каршы риторикаларына басым жасады. Анын айтымында, Франция президенттигине болгон шайлоо өнөктүгүндө Исламга каршы колдонулуп жаткан риторикалар мусулмандарга карата «жек көрүү сезимин» күчөтүүсү ыктымал, ошондой эле, талапкерлердин мындай аракеттери 1930-жылдарда жөөттөргө карата колдонулган «күнөө эчкиси»¹ наамы дин тутунган мусулмандарга карата колдонулуусуна дагы өбөлгө түзүүдө. Шамсуддин Хафиз өз сөзүндө буларды айтты: «Мен абдан кабаатырдамын... Биз учурда ыдыраган, өзүн өзү издеген коомдо жашап жатабыз. Өзгөчө пандемиядан кийин бул коом алсыздыкта жана коркууда күн кечирүүдө... Ошондуктан, бүгүнкү күндөгү кээбир талапкерлердин риторикалары мусулмандарды күнөө эчкиси (т.а. коомдогу бардык көйгөйлөрдүн себепчиси) катары көрсөтүүдө. Мындай көрүнүш буга чейин дагы болуп келген. Мисалга алсак, 1930-жылдарда Франциядагы коомдук көйгөйлөрдүн себепкери катары жөөттөр көрсөтүлгөн. Бүгүн бул кампания мусулмандарга каратылууда. Биз XXI кылымда мындай маанидеги билдирүүлөрдөн алыс болобуз деп ойлодум эле». Шамсуддин Хафиздин айтымында, ал алгачкылардан болуп «Исламий терроризмге» каршы чыккан жана анын мечити Франциядагы экстремизмге каршы күрөштүн чордону болуп келген. Бирок ал ушул күнгө чейин, Франция мыйзамдарына баш ийген франциялык мусулман жарандардын террористтик чабуулдар менен байланыштырылуусунан коркуп келген. Жада калса, көпчүлүк учурда мына ошол мусулмандардын өзү террористтик чабуулдардын курмандыгы болуп келишүүдө. Ал өз маегинде: «Көптөгөн жылдардан бери, Франциядагы шайлоолордо кээбир талапкерлер «Ислам көйгөйү» тууралуу сөз кылып келишүүдө жана Исламды иммиграция менен терроризмге байланыштырып келишүүдө. Мусулмандар ар дайым түрдүү кемсинтүүлөргө кабылышып, Ислам Франция мамлекетинин жана Батыштын эрежелерине төп келбейт деген сөздөрдү угуп келишет. Бирок бул жолку шайлоо баарынан дагы кооптуу болууда. Анткени, белгилүү бир талапкер «Улуу альтернатива» тууралуу сөз кылып, «Ислам жана мусулмандар Францияда калуусу мүмкүн эмес, алардын орду башка жерде. Эгер алар бул өлкөдө калууну каалашса, анда өздөрүнүн диний атрибуттарын кармануудан баш тартышы керек» деп ачыктан-ачык билдирүүдө. Бүгүнкү күндө, талапкерлер арасында Исламды жана мусулмандарды сынга алуу, ошондой эле, мусулмандардын бул өлкөдө калуусун каалабастан, алардын кооптуулугун айтуу адаттагы көрүнүшкө айланып калды. Биз 2022-жылда жашап жатабыз, биз Франциядагы мусулмандардын бешинчи муунубуз. Ошентсе да, бизди чет элдиктер катары таанышууда», - деп кошумчалады. Хафиздин айтымында, бул шайлоодон кийин коомчулукта мусулмандарга карата кастык күчөшү анык.

Ал-Ваъй: Бул Париж мечити имамынын билдирүүсүнөн көрүнүп тургандай, Францияда Исламга жана мусулмандарга каршы кастык, улутчулдук, расизм жана оңчул экстремизм күчөп бара жатат. Ошондой эле, бул коркунуч «экстремист» мусулмандарга гана эмес, «муътадил» мусулмандарга дагы тиешелүү. Батыш өлчөөсүнө ылайык, муътадил Ислам өкүлдөрүнүн бири тарабынан мындай билдирүүнүн чыгышы жогоруда айтылган коркунучтун жалпы мусулмандага тиешелүү экендигине далил болот. Дүйнөдөгү болуп жаткан окуяларга назар сала турган болсок, «Исламофобиянын» Европада башталып, Индия, Бирма, Кытай жана башка өлкөлөргө дагы көчүп жаткандыгын, ошондой эле, Исламга жана мусулмандарга каршы күрөш дүйнөлүк бирдиктүү багытка айланганын көрөбүз. Ал эми бүгүнкү күндөгү Орусия менен Украина ортосундагы согуштан кийин, дүйнө мамлекеттерин бири-бирине каршы тукуруу боюнча дүйнөлүк жийиркеничтүү план ишке түшкөнүнө күбө болуудабыз. Дүйнө жетекчилери бул кылмыштуу пландын жардамында өздөрүнүн хазаратын кулодон сактап калууну жана Ислам хазаратынын бутка туруусуна тоскоолдук кылууну каалап жатышат! □

¹ Күнөө эчкиси – бул жөөттөрдүн динине таандык болгон термин. Анын мааниси – бардык балээлердин себепкери.